

Informācijas atklāšanas paziņojums par 2015.gadu

2016.gada 31.martā

PIEMĒROŠANAS JOMA

Informācijas atklāšanas pārskats tiek sniegts konsolidācijas grupas līmenī. AS NORVIK BANKA (turpmāk tekstā – banka) ir konsolidācijas grupas mātes sabiedrība, kurai tiek piemērotas informācijas atklāšanas prasības. Informācija par konsolidācijas grupas sastāvu, kas atbilst Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautisko finanšu pārskatu standartiem ir atklāta bankas 2015. gada konsolidētajā pārskatā bankas tīmeklī www.norvik.eu. Banka un tās meitas sabiedrības (turpmāk tekstā – grupa) tiek konsolidētas pēc pilnas konsolidācijas metodes. Proporcionālās konsolidācijas metodes netiek piemērotas.

Nav nedz pastāvošu, nedz paredzamu praktisku vai juridisku šķēršļu tūlītējai pašu kapitāla elementu pārskaitīšanai vai saistību atmaksai starp mātes sabiedrību un meitas sabiedrībām.

Konsolidācijas grupas sastāvs uzraudzības mērķiem, saskaņā ar FKTK 2014. gada 26. marta noteikumiem Nr. 51 "Normatīvie noteikumi par konsolidācijas metodēm un konsolidētajiem pārskatiem" uz 2015. gada 31. decembri bija sekojošs:

Komerccsabiedrības nosaukums	Reģistrācijas valsts	Reģistrācijas numurs	Daļa pamatkapitālā (%)
ПАО "Норвик Банк"	RU	1024300004739	97.75
"Norvik" liquidation Universal Credit Organisation CJSC	AM	NR. 14	100
"Norvik Banka UK" Limited	GB	8940522	100
AS "NORVIK ieguldījumu pārvaldes sabiedrība"	LV	40003411599	100
"Cecily Holdings" Limited	CY	HE 275512	100
AS "NORVIK EURASIA AIF"	LV	40103934446	100
"Norvik IPS AS SIF Nākotnes Īpašumu Fonds"	LV	40003411599	100

Ieguldījumi meitas sabiedrību kapitālā neveido bankas pašu kapitāla samazinājumu.

Komerccsabiedrības, kuru atskaites tika konsolidētas, bet nav pakļautas konsolidācijas uzraudzībai:

Komerccsabiedrības nosaukums	Reģistrācijas valsts	Reģistrācijas numurs	Daļa pamatkapitālā (%)
Norvik Apdrošināšanas Brokeris SIA	LV	40003950355	100
Accounting LAB SIA	LV	40103259956	100
Olerinia Limited	CY	HE329149	100
E15 SIA	LV	40103813496	100
Allurine Limited	CY	HE329342	100
Magnum Estate SIA	LV	40103295514	100
Пресес Намс Балтия ООО	RU	1107746214245	99.9
Пресес Намс Балтия ООО	BY	192241788	99
Serenity SIA	LV	40103296045	100
Paletes SIA	LV	40003370229	100
Ostas 1 SIA	LV	40003934350	100
Top Estate SIA	LV	40103220007	100
Lat Estate SIA	LV	40103214388	100
Lanora SIA	LV	40103214316	100
Gauja CS SIA	LV	40103658723	100
Pilnskalna 911 SIA	LV	40103667035	100
Krasta SIA	LV	40103669801	100
Seastone SIA	LV	40103679763	100
PNB Print SIA	LV	40103219845	100
Baltijas Naftas Grupa SIA	LV	50103484321	100
Visalia SIA	LV	40103220115	100
Madora SIA	LV	40103214354	100
Lanata SIA	LV	40103214284	100
Days SIA	LV	50103219851	100
Homelink SIA	LV	40103220172	100
Acton SIA	LV	40103220030	100
City Estates SIA	LV	40103219898	100
Relocation SIA	LV	40103220079	100
Solum Estate SIA	LV	40103295641	100
Merkurs Rigante Pluss SIA	LV	40103283110	100
Eko Forums Pluss SIA	LV	40003884083	100

Alfa Timber SIA	LV	50103384551	100
NBT Agro SIA	LV	40103692121	100
Ganību Dambis 27 SIA	LV	40103712269	100
NBT Agro2 SIA	LV	40103217168	100
NBT Energy SIA	LV	40103680940	100
NBT1 Energy SIA	LV	40103688179	100
NBT3 Energy SIA	LV	40103696477	100
NBT5 Energy SIA	LV	40103713349	100
A5 & M3 SIA	LV	40103713508	100
IKSOV CJSC	AM	286.120.05894	100
Lan ltd	AM	286.110.06690	100
Artecco SIA	LV	40103783952	100
Landowner OOO	RU	1057747139306	100
Профпроект OOO*	RU	1147746540545	0
Балтикс OOO*	RU	7733831827	0
Монолит OOO *	RU	1124345020337	0
Капитель OOO *	RU	1124345020250	0
Лесстрой OOO *	RU	1124345021998	0
Орион OOO*	RU	5077746753497	0
Каланчевская 13 OOO*	RU	1147746857983	0

* Sabiedrība iekļauta Bankas konsolidācijas grupā, jo Banka to kontrolē saskaņā ar SFPS 10 sesto paragrāfu.

INFORMĀCIJA PAR PĀRVALDĪBAS PASĀKUMIEM

Padomes un Valdes locekļu piemērotības un dažādības nodrošināšanai bankā ir izveidots normatīvais dokuments "Bankas Padomes un Valdes locekļu un bankas darbinieku, kas pilda pamatfunkcijas, novērtēšanas Procedūra".

Procedūra nosaka kārtību un regularitāti, kādā tiek novērtēts Padomes un Valdes locekļu un darbinieku, kas pilda pamatfunkcijas piemērotība attiecīgajam amatam, zināšanas, prasmes un pieredzes atbilstība attiecīgajam amatam, darba sniegums, Padomes un Valdes locekļu kolektīvās pieredzes un zināšanu līmenis. Novērtēšanas rezultātā tiek noteiktas pilnveides jomas Padomes un Valdes locekļiem, kā arī darbiniekiem, kas pilda pamatfunkcijas.

Procedūra izstrādāta saskaņā ar FKTK ieteikumi Nr. 166. „Ieteikumi valdes un padomes locekļu un personu, kas pilda pamatfunkcijas, piemērotības novērtēšanai FKTK noteikumi Nr. 233 „Iekšējās kontroles sistēmas izveides normatīvie noteikumi“. FKTK noteikumi Nr. 112 „Licenču kredītiestādes un krājaizdevu sabiedrības darbības veikšanai izsniegšanas, atsevišķu kredītiestāžu un krājaizdevu sabiedrību darbību reglamentējošo atļauju saņemšanas, dokumentu saskaņošanas un informācijas sniegšanas normatīvie noteikumi.

Valdes locekļu atlases procesu veic bankas Padome pilnā sastāvā, izpildot Izvirzīšanas komitejas pienākumus, atlases gaitā ņemot vērā attiecīgi Padomes un Valdes kolektīvās zināšanas, prasmes, pieredzi un dažādību, kā arī iespēju robežās nodrošina pietiekamu dzimumu pārstāvniecību. Bankas Padome, veicot Izvirzīšanas komitejas pienākumus, nodrošina, ka bankas Padomes un Valdes lēmumu pieņemšanā nedominē kāda atsevišķa persona vai neliela personu grupa tā, ka tas kaitētu grupas interesēm kopumā.

Bankā ir noteikts, aprakstīts un tiek veikts piemērotības amatam novērtēšanas process, pieņemot darbā jaunus vadības struktūru locekļus, kā arī ikgadējais bankas Padomes, Valdes locekļu un personu, kas pilda pamatfunkcijas grupā, zināšanu, prasmju un kompetenču novērtēšanas process.

Padomes un Valdes locekļu un darbinieku, kas pilda pamatfunkcijas Piemērotības un Darbības novērtēšana un tā rezultāti tiek izskatīti un dokumentēti bankas Padomes sēdē. Bankas Padome ir atbildīga par Padomes un Valdes locekļu, kā arī darbinieku, kas veic pamatfunkcijas, Piemērotības un Darbības novērtēšanu. Bankas Padome ir kolektīvi atbildīga par bankas Padomes priekšsēdētāja Piemērotības un Darbības novērtēšanu.

Piemērotības novērtēšanas process Padomes un Valdes locekļiem tiek organizēts veicot Piemērotības novērtēšanu attiecīgajam amatam un tā var būt:

Sākotnējā:

- izvirzot amatam jaunu kandidātu vai pirms amata pienākumu izpildes uzsākšanas,

- ar bankas Padomes piekrišanu pēc iecelšanas amatā iespējami īsākā termiņā, taču ne vēlāk kā 6 (sešu) nedēļu laikā no iecelšanas brīža.

Atkārtota:

- tiek veikta ne retāk, kā vienu reizi 3 (trijos) gados, kā arī gadījumos, ja tas kļūst nepieciešams noteiktu apstākļu vai notikumu iestāšanās dēļ, tajā skaitā:
- ja Padomes/Valdes loceklis tiek pārvēlēts/atkārtoti iecelts savā amatā,
- tiek veiktas izmaiņas Padomes/Valdes locekļa veicamajos pienākumos,
- mainās Padomes/Valdes pienākumu veikšanai nepieciešamās kompetences;

Padomes un Valdes locekļu Piemērotības un Darbības novērtēšana tiek veikta pēc šādiem kritērijiem:

- zināšanu, prasmju un pieredzes apmēra, kas nepieciešams, lai persona varētu tik novērtēta kā pietiekami kompetenta, atbilstība Amata aprakstos pienākumos un FKTK ieteikumos noteiktajam;
- izglītības līmeņa un kvalifikācijas atbilstība Dienesta pienākumu prasībām;
- profesionālās darba pieredzes atbilstība Dienesta pienākumu prasībām;
- teorētiska un praktiska pieredze stratēģiskās plānošanas jautājumos;
- teorētiska un praktiska pieredze risku pārvaldīšanas jautājumos;
- iepriekšējo un pašreizējo amatu iestādēs vai citās komercsabiedrībās ietekme un pieredzes atbilstība Dienesta pienākumos noteiktajam;
- atbilstība nevainojamas reputācijas kritērijiem;
- spēja pietiekami daudz laika veltīt amata pienākumu veikšanai;
- spēja pieņemt neatkarīgus lēmumus;

Ja veicot Piemērotības novērtējumu novērtēšanu, tiek secināts, ka persona nav piemērota ievēlēšanai (iecelšanai) par Padomes vai Valdes locekli, tad lēmuma pieņemšanai par tālāko rīcību tiek ņemta vērā konkrētā situācija un Padomes vai Valdes locekļa neatbilstības iemesli. Banka var veikt atbilstošus korektīvos pasākumus, t.sk. pienākumu precizēšanu vai pārdali starp Padomes un Valdes locekļiem, noteiktu personu aizstāšana, atsevišķu vai visu Padomes un Valdes locekļu apmācība, lai nodrošinātu pietiekamu Padomes un Valdes kolektīvo kvalifikāciju un pieredzi.

Kolektīvā Darbības novērtēšana tiek veikta Padomes un Valdes sastāvam vismaz reizi gadā un nosaka nepieciešamus kolektīvas pieredzes un zināšanas līmeņus, t.i. vismaz viena Padomes vai Valdes locekļa vērtējuma rezultātiem katrā darbības jomā ir jāatbilst vērtējumam „atbilst”.

Ja Padomes vai Valdes kolektīvā pieredze un zināšanas neatbilst prasībām, tiek noteiktas pilnveidojamās jomas. Banka nodrošina bankas Padomes un Valdes kolektīvi pietiekamu pieredzi un zināšanas par visiem būtiskajiem darbības veidiem un riskiem, radot iespēju nepieciešamības gadījumā saņemt konsultāciju tādās jomās kā finanses, grāmatvedība un revīzija, aizdevumu izsniegšana, maksājumu sistēmas, stratēģiskā plānošana, pārvaldība, risku pārvaldīšana, iekšējās kontroles funkcijas un atbilstības likumi, noteikumi un standarti.

RISKU PĀRVALDĪŠANA

Grupas darbība ir pakļauta dažādiem riskiem, un grupas panākumi ir atkarīgi no risku efektīvas pārvaldīšanas, atbilstošas novērtēšanas un pastāvīgas uzraudzības. Risku stratēģija, kas ir apstiprināta grupā, balstās uz konservatīvas pieejas risku pārvaldīšanā, mērenu risku uzņemšanas vēlmi un piesardzīgu risku pārvaldīšanas metožu pielietojumu. Kā rezultātā riskam pakļautajiem aktīviem ir jābūt pietiekami diversificētiem, tirgus riskiem ierobežotiem, operacionālajiem riskiem ir jābūt minimāliem, un likviditātes riskam pārvaldāmam. Šo risku pārvaldīšanas nolūkos, kas ietver sevī risku noteikšanu, novērtēšanu un kontroli, grupa izstrādā attiecīgas risku pārvaldīšanas politikas, kuru pamatuzdevums ir risku stratēģijā noteikto mērķu sasniegšana.

Risku pārvaldīšanas struktūra

Valde uzņemas galveno atbildību par risku identifikāciju un kontroli.

Padome

Padome izskata un apstiprina risku pārvaldīšanas politikas.

Valde

Valde ir atbildīga par kopējo pieeju risku pārvaldīšanā, kā arī par risku pārvaldīšanas principu un struktūru izveidošanu, metodiku un procedūru apstiprināšanu, lai nodrošinātu risku pārvaldīšanas politiku īstenošanu. Valde nosaka kopējos portfeļa limitus un ierobežojumus lielajiem riska darījumiem.

Aktīvu un Pasīvu komiteja

Aktīvu un Pasīvu komiteja ir atbildīga par aktīvu un pasīvu pārvaldīšanas kontroli, tā nosaka limitus darījuma partneriem un vērtspapīru emitentiem, kā arī nosaka depozītu cenu veidošanu. Komiteja pārvalda likviditāti, procentu likmju un ārvalstu valūtas riskus un pieņem lēmumu par uzkrājumu veidošanu aktīviem ar vērtības samazinājumu un/vai to norakstīšanu.

Kredītu komitejas

Kredītu komitejas (Lielā kredītu komiteja, Kredītu komiteja un Mazā Kredītu komiteja mazumtirdzniecības jautājumos) ir atbildīgas par riska darījumu apstiprināšanu savu pilnvaru ietvaros un Kredītu portfeļa kvalitātes analīzi.

Investīciju komiteja

Investīciju komiteja ir atbildīga par jautājumiem, kas saistīti ar bankas ieguldījumiem aktīvos, kas aptver atsevišķas investīcijas finanšu instrumentos, uzņēmumu kapitāla daļās (izņemot kotējamās akcijas), nekustamajā īpašumā, u.c.

Risku direktors

Risku direktors ir atbildīgs par visaptverošas risku kontroles funkcijas veikšanu, risku pārvaldīšanas sistēmas uzraudzību un visu bankas struktūrvienību darbību, kuras saistītas ar risku pārvaldīšanu, koordināciju.

Risku pārvaldīšanas nodaļa

Risku pārvaldīšanas nodaļa ir atbildīga par risku pārvaldīšanas sistēmas izveidošanu: darbībai piemītošo risku identifikāciju, novērtēšanu un pārskatu par riskiem sagatavošanu. Nodaļas analītiķi novērtē un uzrauga darījuma partneru un vērtspapīru emitentu kredītspēju. Šī struktūrvienība nodrošina kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa izveidi.

Resursu pārvaldīšanas nodaļa

Resursu pārvaldīšanas nodaļa ir atbildīga par likviditātes pārvaldīšanu un norēķinu veikšanas nodrošināšanu

Kapitāla tirgus pārvalde

Kapitāla tirgus pārvalde ir atbildīga par valūtas riskiem un valūtas maiņas operācijām, par brokeru pakalpojumiem, kā arī par bankas vērtspapīru portfeļa pārvaldīšanu.

Atbilstības uzraudzības pārvalde

Atbilstības uzraudzības pārvalde ir atbildīga darbības atbilstības riska identificēšanu, novērtēšanu un pārvaldīšanu. Šī struktūrvienība nodrošina darbības atbilstības un klientu un finanšu darījumu atbilstības uzraudzības procesa veikšanu un uzraudzību.

Iekšēja audita dienests

Iekšēja audita dienests pārbauda Riska pārvaldīšanas procesus katru gadu, izmeklē gan politiku un procedūru piemērotību, gan to atbilstību iekšējām un ārējām prasībām. Visu pārbaūžu rezultātus Iekšējais Audits apspriež ar vadību un ziņo par iegūtajiem datiem un rekomendācijām Padomei, Valdei un attiecīgajām struktūrvienībām. Iekšējais audits pārbauda šo rekomendāciju ieviešanu un izpildi.

Lai nodrošinātu finanšu risku kontroli un pārvaldīšanu, grupas Valde un Padome apstiprina Kredītu politiku, Investīciju politiku un Finanšu risku pārvaldīšanas un kontroles politiku attiecībā uz būtiskiem riskiem, t.i. likviditātes risks, kredītrisks un tirgus risks, kā arī citus dokumentus, kas regulē izveidoto grupas finanšu riska pārvaldīšanas sistēmu. Citiem nefinanšu riskiem arī ir noteiktas attiecīgo risku pārvaldīšanas politikas.

Ziņošanas kārtība

Vadībai un risku pārvaldīšanā iesaistītajām struktūrvienībām regulāri tiek ziņots par darbības rezultātiem un darbībai piemītošajiem riskiem, sagatavojot ikdienas, iknedēļas, ikmēneša, ikceturkšņa, pusgada un gada pārskatus.

Bankas Padomei un Valdei tiek ziņots par bankas darbības finanšu, likviditātes un kapitāla pietiekamības rādītājiem katru mēnesi, par grupas darbības finanšu un kapitāla pietiekamības rādītājiem – katru ceturksni.

Vismaz reizi gadā iekšējās kapitāla novērtēšanas procesā ietvaros (ICAAP) Padomei un Valdei tiek ziņots par visu būtisko riska pārvaldīšanas sistēmu: kvalitāte, veiktie un plānotie pasākumi uzlabošanai; par kapitāla pietiekamību, kā arī par veiktajiem risku stresa testiem, analizējot iespējamu notikumu ietekmi uz grupas un bankas kapitāla pietiekamības un likviditātes līmeni.

Par veiktajiem stresa testiem ar biežāko regularitāti tiek ziņots Valdei un/vai risku pārvaldīšanā iesaistītajām struktūrvienībām: par kredītriska stresa testiem: reizi pusgadā, par tirgus riskiem: reizi mēnesī, par likviditātes risku: reizi nedēļā.

Operatīvai risku kontrolei sekojošie pārskati tiek iesniegti:

- Valdei un risku pārvaldīšanā iesaistītajām struktūrvienībām:
  - o ikmēneša pārskats par finanšu un operacionālo riskiem un par kapitāla pietiekamību;
  - o ikceturkšņa kredītportfeļa pārskats un kredītportfeļa dinamika;
- risku pārvaldīšanā iesaistītajām struktūrvienībām:
  - o iknedēļas pārskats par ieguldījumiem vērtspapīros
  - o iknedēļas un ikdienas pārskati par likviditāti

Noteikto limitu un ierobežojumu kontrole notiek ikdienā, par ievērošanu tiek ziņots attiecīgajos regulārajos pārskatos, bet par notikušiem pārkāpumiem tiek ziņots valdei nekavējoties.

Grupās darbībai piemītošo būtisko risku apraksts

Par būtiskiem tiek uzskatīti sekojošie risku veidi:

- kredītrisks
- tirgus risks
- likviditātes risks
- koncentrācijas risks
- operacionālais risks
- darbības atbilstības un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risks
- reputācijas risks
- stratēģijas un biznesa risks

Kredītrisks

Kredītrisks ir risks, kā rezultātā grupai vai bankai var rasties zaudējumi gadījumā, ja aizņēmējs vai darījuma partneris nevarēs vai atteiksies pildīt līgumā noteiktās saistības. Grupa un banka pārvalda kopējo kredītrisku, kurā ietilpst arī valsts risks, saskaņā ar Finanšu risku pārvaldīšanas un kontroles politiku, Kredītu politiku un Valsts riska pārvaldīšanas politiku.

Grupas un bankas kredītriska pārvaldīšanas Misija un Stratēģija ir sekojošie:

- 1) darboties atbilstoši konservatīvai kredītu politikai ar mērķi pilnībā segt savus riskus,
- 2) nodrošināt pieņemamu riska un ieņēmumu attiecību, uzturēt stabilas finanšu jomā bankas imidžu,
- 3) lokalizēt kredītu riskus, veicot kredītu ar paaugstinātu risku apjoma samazināšanu,
- 4) izsniegt kredītus uzticamiem aizņēmējiem,
- 5) veikt darījumus ar drošiem darījuma partneriem.

Bankas Misijas un Stratēģijas noteiktie mērķi attiecībā uz kredītrisku tiek atspoguļoti un detalizēti apskatīti:

- bankas Kredītu politikā, kas regulē kreditēšanas procesu bankā, kā arī nodrošina kvalitatīva un ienesīga bankas Kredītu portfeļa izveidi;
- bankas Investīciju politikā, kas reglamentē investīciju portfeļa veidošanu un pārvaldīšanu, tā pārvērtēšanu, kā arī investīciju pārvaldīšanas organizatorisko struktūru, risku ierobežošanas un kontroles pasākumus;

Veicot kredītriska pārvaldīšanu, banka nodrošina kredītriska mērīšanu, novērtēšanu un pārraudzību. Bankas izveidotā kredītriska pārvaldīšanas sistēma balstās uz sekojošiem pamatelementiem:

- 1. elements – Kredītriska novērtēšanas metožu esamība. Bankā tiek izstrādātas un konsekventi piemērotas aizņēmēju finanšu stāvokļa novērtēšanas metodikas,
- 2. elements - Lēmumu par kredītu piešķiršanu pieņemšanas kārtība. Lēmumi par kredīta piešķiršanu tiek pieņemti koleģiāli un pilnvaru limiti sadalīti dažādos līmeņos pēc atbildības,
- 3. elements. Kredītu portfeļa un investīciju portfeļa diversifikācija, t.i. koncentrācijas limitu un ierobežojumu noteikšana, kas tiek uzskatīts par instrumentiem kredītriska mazināšanai un potenciālo zaudējumu novēršanai,
- 4. elements. Noteikto limitu un ierobežojumu ievērošanas uzraudzība,
- 5. elements. Pietiekama uzkrājumu apjoma izveidošana paredzamo zaudējumu segšanai, kuri bankai varētu rasties veicot kredītu operācijas. Izveidotie uzkrājumi tiek uzskatīti par instrumentu, kas nākotnē ļautu bankai kompensēt iespējamus zaudējumus, kurus varētu radīt kredītu operāciju veikšanas riski, un tādā veidā netiktu negatīvi ietekmēta bankas finansiālā stabilitāte.

Kredītriska pārvaldīšanas sistēmā ietilpst, aizņēmēju, emitentu un darījuma partneru kredītriska novērtēšanas metožu apstiprināšana, aktīvu un ārpusbilances saistību regulāra novērtēšana.

Pārvaldot kredītrisku koncentrācijas risks arī tiek ņemts vērā. Koncentrācijas risks rodas no liela apmēra riska darījumiem ar klientiem vai savstarpēji saistītu klientu grupām vai riska darījumiem ar klientiem, kuru kredītpēju nosaka viens kopīgs riska faktors (piemēram, tautsaimniecības nozare, ģeogrāfiskais reģions, valūta, kredītriska mazināšanas instruments). Grupa un banka sadala un kontrolē kredītrisku, nosakot koncentrācijas limitus pieņemamajam riskam katram aizņēmējam, savstarpēji saistītu aizņēmēju grupām, tautsaimniecības nozarēm, kredītu produktiem, un nodrošinājuma veidiem.

Kredītriska limiti tiek nepārtraukti uzraudzīti un regulāri tiek pārskatīti ar attiecīgu lēmējinstītūciju lēmumu.

Grupa un banka nosaka šādus galvenos kredītu piešķiršanas kritērijus:

1. atbilstība bankas Kredītriska stratēģijai un Kredītu politikai;
2. kredīta mērķis ir skaidrs un saprotams;
3. kredīta lēmums ir balstīts uz veikto analīzi, ņemot vērā klienta iekšējo kredītu reitingu;
4. kredīta summai jāatbilst aizņēmēja spējai to atmaksāt;

5. kredīta atmaksas pamata avots ir naudas plūsma no aizņēmēja saimnieciskās darbības, darba atalgojums un citi līdzīgi ienākumi;
6. kredīta nodrošinājums ir uzskatāms par kredītrisku mazinošu faktoru ar atbilstošu likviditāti un ir pietiekams pēc satura un vērtības;
7. aizņēmējs nodrošina līdzdalību projekta finansējumā atbilstoši riska pakāpei;
8. kredīta cenai jāsedz izmaksas un jākompensē risks, ko banka uzņēmusies.

Kredīta piešķiršanas gadījumā galvenais novērtēšanas kritērijs ir klienta kredītspēja. Pirms lēmuma pieņemšanas par riska darījuma veikšanu, Grupas un Bankas rīcībā ir jābūt aizņēmēja vai darījuma partnera kredītriska novērtēšanas visaptverošai un drošai informācijai.

Ikdienas procesā kredītriska pārvaldīšanu un monitoringu veic Korporatīvo klientu kreditēšanas nodaļa, Kredītu uzraudzības un atgūšanas pārvalde, Risku pārvaldīšanas nodaļa.

Korporatīvo klientu kreditēšanas nodaļa pieteikumus kredīta izsniegšanai un iesniedz tos Kredītu komitejai vai Lielajai kredītu komitejai. Risku pārvaldīšanas nodaļa sagatavo savu slēdznienu jaunā kredīta izsniegšanai.

Risku pārvaldīšanas nodaļa ir atbildīga arī par kredītriska koncentrāciju analīzi, limitu ievērošanas kontroli.

Korporatīvo klientu kreditēšanas nodaļa, Kredītu uzraudzības un atgūšanas pārvalde ar atbildīgas par kredītu portfeļa uzraudzību, par pārskatu sagatavošanu un iesniegšanu Valdei un Padomei.

Kā viens no kredītriska mazināšanas elementiem, tiek pieņemts nodrošinājums. Nodrošinājuma veidi un to novērtēšanas parametri ir noteikti Kredītu politikā un Izsniegto kredītu uzraudzības procedūrā. Galvenie nodrošinājuma veidi ir nekustāma īpašuma hipotēka, kompāniju aktīvu t.sk. pamatlīdzekļu, krājumu un debitoru komercķīla.

Atbilstoši Kredītu politikai, maksimālais īpatsvars kredītiem ar viena veida nodrošinājuma veidu, izņemot kredītus bez nodrošinājuma, nedrīkst pārsniegt 45% no Kredītu portfeļa apjoma.

Bez nodrošinājuma izsniegtie kredīti (galvenokārt tie ir patēriņa un karšu kredīti) ir uzskatāmi par viendabīgu kredītu grupu, kurai ir vienādi kreditēšanas mērķi, piemīt vienāds kredītrisks, kurš ir izanalizēts, novērtēts un pieņemts, veidojot attiecīgo kredītu produktu. Koncentrācijas limits nenodrošināto kredītu portfelim tika noteikts 15% no kopēja Kredītu portfeļa.

Sekojošā tabulā ir atspoguļots grupas riska darījumu sadalījums pēc reģioniem uz 2015. gada 31. decembri:

Kategorijas	Latvija	OECD valstis	Pārējās valstis	Kopā
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Centrālās valdības vai centrālās bankas	17 684	209 150	11 249	238 083
Reģionālās pašvaldības vai vietējās pašpārvaldes	-	-	14 140	14 140
Publiskā sektora struktūras	-	-	12 998	12 998
Iestādes	1 284	186 868	742	188 894
Komerccabiedrības	66 467	9 387	163 425	239 279
Privātpersonas vai MVU	5 249	6	25	5 280
Riska darījumi, kuros netiek pildītas saistības	23 327	2	3 727	27 056
Kolektīvu ieguldījumu uzņēmumi ("KIU")	-	-	7 531	7 531
Kapitāla vērtspapīru riska darījumi	76 593	11 328	55 913	143 834
Citi riska darījumi	45 978	17 286	85 738	149 002
Kopā	236 582	434 027	355 488	1026 097

Sekojošā tabulā ir atspoguļots grupas riska darījumu sadalījums pēc darbības nozarēm uz 2015. gada 31. decembri:

Kategorijas	Kredītiestādes	Privātpersonas	Transports	Tirdzniecība	Finanšu pakalpojumi	Apstrādes rūpniecība	Celtniecība	Vispārēja valdība	Citi	Kopā
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Centrālās valdības vai centrālās bankas	25 959	-	-	-	-	-	-	212 124	-	238 083
Publiskā sektora struktūras	-	-	-	-	-	-	-	14 140	-	14 140
Reģionālās pašvaldības vai vietējās pašpārvaldes iestādes	188 894	-	-	-	-	-	-	12 998	-	188 894
Komerccabiedrības	20 152	30 960	20 302	13 352	31 267	42 494	11 284	-	69 468	239 279
<i>no kuriem riska darījumi ar maziem un vidējiem uzņēmumiem</i>	-	-	12 925	11 486	28 189	33 887	7 279	-	67 119	160 884
Privātpersonas vai MVU	-	5 280	-	-	-	-	-	-	-	5 280
Riska darījumi, kuros netiek pildītas saistības	-	4 058	4 813	11	1	13 423	3	-	4 747	27 056
<i>no kuriem riska darījumi ar maziem un vidējiem uzņēmumiem</i>	-	-	4 813	7	1	13 423	3	-	4 743	22 991
Kolektīvu ieguldījumu uzņēmumi ("KIU")	-	-	-	-	7 531	-	-	-	-	7 531
Kapitāla vērtspapīru riska darījumi	-	-	-	-	27 006	-	-	-	116 828	143 834
Citi riska darījumi	4 219	62	-	13	80 685	-	-	371	63 652	149 002
Kopā	239 224	40 360	25 115	13 376	146 490	55 917	11 287	239 633	254 695	1026 097

Sekojošā tabulā ir atspoguļots grupas riska darījumu sadalījums pēc atlikušā termiņa uz 2015. gada 31. decembri:

Kategorijas	Līdz 1 mēnesim	1-3 mēneši	3-6 mēneši	6 mēneši - 1 gads	Ilgāk par gadu	Cits	Kopā
Centrālās valdības vai centrālās bankas	219 712	-	-	-	4 592	13 779	238 083
Publiskā sektora struktūras	453	1 898	3 303	4 147	4 339	-	14 140
Reģionālās pašvaldības vai vietējās pašpārvaldes Iestādes	12 998	-	-	-	-	-	12 998
187 962	211	-	562	159	-	188 894	
Komerksabiedrības	44 199	14 192	27 155	30 334	123 347	52	239 279
Privātpersonas vai MVU	221	67	94	276	4 622	-	5 280
Riska darījumi, kuros netiek pildītas saistības	313	34	86	51	81	26 491	27 056
Kolektīvu ieguldījumu uzņēmumi ("KIU")	-	-	-	-	-	7 531	7 531
Kapitāla vērtspapīru riska darījumi	-	-	-	-	-	143 834	143 834
Citi riska darījumi	44 857	-	43 698	541	-	59 906	149 002
Kopā	510 715	16 402	74 336	35 911	137 140	251 593	1026 097

Grupa un banka pastāvīgi veic aizņēmēju kredībspējas uzraudzību, kā arī nodrošina ķīlas pietiekamību un tā patiesās vērtības atbilstības novērtēšanu.

Banka ne retāk kā reizi ceturksnī un katru reizi, ja bankas rīcībā nonāk kāda informācija, kas norāda, ka notikusi būtiska kāda kredīta kvalitātes pasliktināšanās, veic bankas Kredītu portfeja un debitoru parādu klasifikāciju ar mērķi – novērtēt izsniegto kredītu un galvojumu kvalitāti un riska pakāpi, aprēķināt nepieciešamo speciālo uzkrājumu un paredzamo zaudējumu apjomu.

Kredītu novērtēšanu veic bankas Kredītu komitejas un Aktīvu un pasīvu komiteja. Komitejas ievēro konservatīvisma un piesardzības principus savos spriedumos un vērtējumos – nesamazināt aktīvu un ienākumu lielumu vai nepalielināt saistību un izdevumu lielumu, lai finanšu pārskats nezaudētu savu uzticamības kvalitāti.

Aktīvu un pasīvu komiteja pieņem lēmumu par uzkrājumu veidošanu.

Kredītu kvalitātes novērtēšanu veic novērtējot katru kredītu, t.i. individuāli vai apvienojot grupās kredītus ar līdzīgiem kredītriska parametriem.

Nosakot kredīta kvalitāti, banka novērtē tās vērtības samazināšanas risku,

Vērtības samazināšanās – ir risks vai noteiktība, ka kāda daļa no procentiem, vai finanšu aktīva pamatsummas netiks atmaksāta pilnā apmērā.

Vērtības samazināšanos aprēķina:

- individuāli vērtējamiem kredītiem - kā starpību starp kredīta uzskaites vērtību un nākotnes naudas plūsmas, kas ir diskontēta, izmantojot kredīta sākotnējo faktisko procentu likmi (*original effective interest rate*), vērtību;
- nenodrošinātiem patēriņa kredītiem – tiek pielietota par gadu uzkrāta nokavējuma migrācijas statistika.

Par nokavētajiem kredītiem (*past due*) uzskata tos kredītus, pamatsummas vai procentu maksājumu pēc kuriem tiek kavētie ilgāk par 15 dienām.

Banka/ grupa klasificē individuāli vērtējamus kredītus un debitoru parādus, atkarībā no tās kvalitātes, sekojoši:

- nenokavētie, ar nesamazinātu vērtību kredīti, kuriem nav nokavējumu, nav izveidoti individuālie speciālie uzkrājumi pamatsummai, tiek uzskatīti par kredītiem **bez vērtības samazinājuma** (*not impaired*);
- nokavētie, bet ar nesamazinātu vērtību kredīti, kuriem ir nokavējumi, bet nav izveidoti speciālie uzkrājumi kredītu pamatsummām, tiek uzskatīti par kredītiem **bez vērtības samazinājuma** (*not impaired*);
- kredīti, kuriem tiek izveidoti individuālie speciālie uzkrājumi kredītu pamatsummām, tiek uzskatīti par kredītiem **ar vērtības samazinājumu** (*impaired*).

Pamatojoties uz vērtības samazināšanas aprēķināšanas metodi viendabīgo kredītu kopumam, **nenodrošinātiem patēriņa kredītiem**, tiek pielietota šāda klasifikācija:

		Pazīmes	
vērtējams kredītu grupā	Bez nokavējumiem un bez uzkrājumiem (<i>nether past due nor impaired</i>)	nav nokavējumu	<i>not impaired</i>
	Ar nokavējumiem, bet bez vērtības samazinājuma (<i>past due but not impaired</i>)	ja nokavējums nepārsniedz 30 dienas	<i>not impaired</i>
	Ar vērtības samazinājumu (<i>impaired</i>)	ja nokavējums pārsniedz 30 dienas ar nokavējumu < 180 dienām	<i>impaired</i>
individuāli vērtējams	Ar vērtības samazinājumu (<i>impaired</i>)	ja nokavējums pārsniedz 180 dienas	<i>impaired</i>

Kredītu kvalitātes pasliktināšanās rezultāts jeb zaudējums no vērtības samazināšanās finanšu atskaitēs atspoguļojas, veidojot **speciālos uzkrājumus**. Vērtības samazināšanās rezultātā radusies zaudējumu summa tiek atzīta atskaites perioda peļņas un zaudējumu pārskatā.

Sekojošā tabulā ir atspoguļots grupas riska darījumu ar samazināto vērtību un uzkrājumu sadalījums pēc darbības nozarēm uz 2015. gada 31. decembri:

	Kredītiestādes	Privātpersonas	Transports	Tirdzniecība	Finanšu pakalpojumi	Apstrādes rūpniecība	Celtniecība	Vispārēja valdība	Citi	Kopā
Riska darījumi ar samazināto vērtību (neto)	-	21 704	16 714	839	50 646	52 603	3 019	-	20 218	165 743
<i>t. sk. Kavēti riska darījumi</i>	-	20 148	8 116	298	-	19 023	102	-	7 173	54 860
Specifiskās kredītriska korekcijas (uzkrājumi)	-	(19 273)	(8 540)	(833)	(3 040)	(14 584)	(3 016)	-	(8 318)	(57 604)

Sekojošā tabulā ir atspoguļots grupas uzkrājumu kustība 2015. gadā:

	Uzkrājumi EUR'000
Uzkrājumi uz 31.12.2014	52 001
Uzkrājumu pieaugums	35 612
Kredītu norakstīšana	(12 830)
Uzkrājumu samazinājums	(10 757)
Ārvalstu valūtas pārvērtēšana	(2 421)
Uzkrājumi uz 31.12.2015	61 605

Ieguldījumi parāda vērtspapīros

Veicot ieguldījumus parāda vērtspapīros grupa (pārsvārā bankas) rūpīgi analizē emitenta kredītspēju un regulāri veic tās monitoringu. Stratēģija ieguldījumiem parāda vērtspapīros balstās uz ieguldījumiem, pārsvārā, ar īso atlikušo termiņu (līdz 1 gadam). Tā piemēram, uz 2015.gada 31.decembrī tirdzniecības portfeļa un pārdošanai pieejamā portfeļa vidējais svērtais ilgums ir 0,65 gadi.

Darījuma partnera kredītrisks rodas darījumos ar finanšu instrumentiem. Pirms jebkura darījuma slēgšanas banka izvērtē darījuma partnera kredītspēju saskaņā ar atbilstošo bankas metodiku un regulāri veic darījuma partneru finanšu stāvokļa monitoringu. Darījuma partnera kredītriska mazināšanai banka nosaka katram darījuma partnerim limitus darījumu veidiem, termiņiem un apjomiem, un var pieņemt nodrošinājumu. Risku pārvaldīšanas nodaļa kontrolē gan noteikto limitu ievērošanu, gan arī noteikto limitu atbilstību pieņemtajam riskam.

Kapitāla vērtspapīru riska darījumi, kas iekļauti netirdzniecības portfeli

Pie kapitāla vērtspapīru riska darījumiem, kas iekļauti netirdzniecības portfeli, attiecās bankas ieguldījumi radniecīgo uzņēmumu pamatkapitālā, kuri atbilstoši bankas Grāmatvedības politikas noteikumiem tiek atspoguļoti bilances postenī kā Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi.

Bankas ieguldījumu radniecīgo uzņēmumu kapitālā mērķi ir šādi:

- veikt saimniecisko darbību un gūt peļņu no darbības veikšanas;
- veikt pārņemto aktīvu, kas agrāk kalpoja kā nodrošinājumi kredītiem, apsaimniekošanu un turpmāko pārdošanu.

Ieguldījumi radniecīgo uzņēmumu kapitālā tiek atspoguļoti patiesajā vērtībā, ienākumi vai zaudējumi no patiesās vērtības izmaiņas tiek uzrādīti pārējo visaptverošo ienākumu pārskatā, izņemot aktīvu vērtības samazināšanās zaudējumus. Ja pastāv objektīvi pierādījumi, ka ir radušies aktīvu vērtības samazināšanās zaudējumi, tad uzkrātie zaudējumi, kas tika atzīti pārējo visaptverošo ienākumu pārskatā, tiek pārklasificēti no pārvērtēšanas rezerves uz peļņas vai zaudējumu pārskatu.

Radniecīgo uzņēmumu kapitāla daļas netiek tirgotas regulētajā tirgū, tāpēc patiesās vērtības noteikšanai banka izmanto sertificēto vērtētāju novērtējumus vai veic novērtēšanu pēc pašu kapitāla metodes.

Kapitāla vērtspapīru, kas iekļauti netirdzniecības portfeli, negatīvā pārvērtēšanas rezerve uz 31.12.2015. ir EUR'000 3 351. Pārvērtēšanas rezultāts tika atspoguļots grupas bilances postenī „Pārdošanai pieejamo finanšu aktīvu pārvērtēšanas rezerve”, kas ir pašu kapitāla sastāvdaļa. Minēto aktīvu pārvērtēšanas rezerve iekļauta pašu kapitālā, veicot kapitāla pietiekamības aprēķinu.

2015.gadā grupai nebija realizētās peļņas/zaudējumu no kapitāla vērtspapīru, kas iekļauti netirdzniecības portfeli.

Tirgus risks

Tirgus risks (*market risk*) - ir iespēja ciest zaudējumus bilances un ārpusbilances posteņu pārvērtēšanas dēļ, kas saistīta ar finanšu instrumentu, preču un to atvasināto instrumentu tirgus cenas izmaiņām, kuras notiek valūtas kursu, procentu likmju izmaiņu un citu faktoru ietekmē. Par tirgus risku banka nosaka kā sekojošo risku kopumu:

- **ārvalstu valūtas risks** – iespēja ciest zaudējumus no ārvalstu valūtās denominēto aktīvu un ārpusbilances saistību pārvērtēšanas, mainoties valūtu kursam,
- **procentu likmju risks** (*interest rate risk*) - iespējamība, ka procentu likmju izmaiņas samazina tīro procentu ienākumu vai bankas un grupas pašu kapitāla tirgus vērtību.
- **norēķinu risks** – iespēja ciest zaudējumus no nepabeigtiem norēķiniem par operācijām ar Tirdzniecības un Pārdošanai pieejama portfeļa instrumentiem,

Ārvalstu valūtas risku ierobežošanai tiek noteikti limiti uz bankas ārvalstu valūtu atklātās pozīcijas lielumu, saskaņā ar Kredītiestāžu likuma 49. pantu, un tās nedrīkst pārsniegt:

1. atsevišķā ārvalstu valūtā - 10 procentus no pašu kapitāla;
2. kopumā visās ārvalstu valūtās - 20 procentus no pašu kapitāla.

Bankas Valde pastiprina šo normatīvu un nosaka zemāko procentu attiecībā pret atklātās pozīcijas atsevišķā ārvalstu valūtā un kopumā visās ārvalstu valūtās. 2015. gadā bankas Valde nosaka stingrākus limitus valūtu pozīcijām, sadalot visas bankas valūtas 3 kategorijās un nosakot atsevišķu limitu katrai valūtai atkarībā no tās grupas. Neskatoties uz to, ka šis normatīvs ir attiecināms tikai uz banku, bankas Valde var ierobežot arī meitas uzņēmumu ārvalstu valūtu atklāto pozīciju.

Lai ierobežotu spekulatīvā rakstura atklātās pozīcijas pārvaldīšanu bankas Valde nosaka maksimāli pieļaujamus zaudējumu limitus dienā un/vai mēnesī.

Ārvalstu valūtu atvērto pozīciju ikdienas vadību un uzraudzību veic *Kapitāla tirgus pārvalde* un limitu ievērošanas kontroli veic Risku pārvaldīšanas nodaļa.

Procentu likmju risks

Procentu likmju riska pārvaldīšanas paņēmieni:

1. peldošo procentu likmju izmantošana (it īpaši ilgtermiņa aktīviem);
2. aktīvu un pasīvu pārvaldīšana;
  - spreda un procentu maržas pārvaldīšana,
  - starpības analīze (*GAP analysis*) un ilguma pārvaldīšana.

Pārvaldot aktīvus un pasīvus, banka:

1. regulāri aprēķina un analizē:
  - a) spredu (*spread*), t.i. starpību starp aktīviem, kuri dod procentu ienākumus un pasīviem, kuriem tiek maksāti procenti;
  - b) tīro procentu maržu (*net interest income NIM*) pēc bankas darbības virzieniem, un veic ienesīguma salīdzināšanu;
2. regulāri veic starpības analīzi (*GAP analysis*), t.i. aprēķinot procentu likmju riska neto pozīcijas, lai noteiktu bankas / grupas jutīgumu pret procentu likmju izmaiņām un, pēc nepieciešamības, pieņemt lēmumu par aktīvu un pasīvu sabalansēšanu.

Procentu likmju riska pārvaldīšanai un ierobežošanai banka nosaka sekojošos limitus:

1. kopējos limitus aktīvu apmēram: kredītu portfelim, tirdzniecības portfelim un pārdošanai pieejamam portfelim;
2. limitus procentu likmju riska kopējai pozīcijai (līdz noteiktam termiņam) un neto pozīcijām (noteiktam termiņam);
3. limitu tirdzniecības portfeļa ilgumam (*duration*).

Procentu likmju pozīciju vadību un uzraudzību veic *Finanšu pārvalde*. Limitu ievērošanas kontroli un procentu likmju riska ikmēneša mērīšanu veic *Risku pārvaldīšanas nodaļa*.

Detalizētā informācija par ārvalstu valūtas risku un procentu likmju risku un bankas / grupas jutīguma analīzi pret ārvalstu valūtas kursu un procentu likmju izmaiņām ir atklāta 2015.gada Konsolidēto un bankas finanšu pārskatu 3.pielikumā „RISKU PĀRVALDĪŠANA. Tirgus risks”.

Norēķinu risku veido:

- 1) norēķinu/piegādes risks, kas iestājas, kad kādu iemeslu dēļ abas puses nav veikuši norēķinus un piegādi maksājuma vai piegādes dienā;
- 2) neapmaksāto piegāžu risks, kas veidojas, ja banka ir izpildījusi savas saistības pret darījuma partneri (ir samaksājusi par vērtspapīriem vai ārvalstu valūtu vai nodevusi tos), bet darījuma partneris nav izpildījis savas saistības.

Norēķinu riska ierobežošanai katram darījuma partnerim tiek noteikti limiti dienas norēķiniem, kuru robežās banka var pirmā izpildīt savas saistības; norēķini vērtspapīru pirkšanai vai pārdošanai tiek veikti, galvenokārt, uz DVP (*delivery vs payment* - pārdošana pret maksājumu) nosacījumiem.

Likviditātes risks

Likviditātes risks – varbūtība, ka līdzekļi, kas nepieciešami izņemamo noguldījumu uz pieprasījumu, termiņnoguldījumu un citu saistību segšanai, kā arī pieprasījuma pēc kredītiem apmierināšanai, vajadzīgajā brīdī varētu būt nepieejami, kas bankai un grupai radītu negaidītus zaudējumus.

Likviditātes pārvaldīšanas mērķis ir nodrošināt pietiekamu likvīdo aktīvu apjomu iespējamo saistību segšanai.

Banka pārvalda likviditāti grupas līmenī un likviditātes stratēģija paredz atbalstu visām konsolidācijas grupā iekļautajām meitas sabiedrībām likviditātes jomā.

Lai nodrošinātu likviditāti, banka:

- a) regulāri novērtē un plāno savu aktīvu un pasīvu termiņu struktūras, nosaka iekšējos limitus tās neto pozīcijām un limitus aktīvu apmēram;
- b) uztur likvīdos aktīvus saistību izpildei pietiekamā apmēra (individuālais minimālais likviditātes radītāja līmenis),
- c) regulāri analizē finansējuma struktūru;
- d) aprēķina un nosaka papildus prasību likviditātes radītāja līmenis, ņemot vērā koncentrācijas risku;
- e) izveido agrīnās brīdināšanas rādītāju sistēmu, kas var palīdzēt identificēt bankas likviditātes pozīcijas ievainojamību un papildu finansējuma piesaistīšanas nepieciešamību;
- f) regulāri novērtē un kontrolē tos aktīvus, kurus var izmantot kā nodrošinājumu aizņēmumiem, nepieciešamības gadījumā piesaistot resursus;
- g) regulāri veic stresa testēšanu potenciālo likviditātes problēmu avotu identificēšanai un nepieciešamās likviditātes rezerves apmēra noteikšanai;
- h) izstrādā un uztur efektīvu rīcības plānu iespējamās likviditātes krīzes pārvarēšanai.

Likviditātes riska kontrole un vadība ir noteikta bankas „Finanšu risku pārvaldīšanas un kontroles politikā”. Saskaņā ar šo politiku, bankas Valde un Aktīvu un pasīvu komiteja nosaka vispārējos likviditātes riska pārvaldīšanas kritērijus, ierobežojumus apjomam, termiņiem un darbības virzieniem, Resursu pārvaldīšanas nodaļa veic likviditātes pārvaldīšanas funkcijas ikdienā, Risku pārvaldīšanas nodaļa veic likviditātes riska mērīšanu, pārraudzību un ziņošanu vadībai.

Operacionālais risks (operational risk) – ir tiešu vai netiešu zaudējumu risks, kas var rasties nepareizi nostādītu biznesa procesu rezultātā, kā arī iekšējās kontroles procedūru neefektivitātes, tehnoloģisko bojājumu, personāla nesankcionētas rīcības vai ārējas iedarbības radīto seku dēļ.

Bankas grupa izveidoja kompleksa operacionālā riska pārvaldīšanas sistēmu, kura klasificē visus operacionālā riska notikumus, nosaka operacionālā riska identificēšanas un novērtēšanas procedūras, kā arī operacionālā riska kontroles un pārskatu sistēmu. Grupai ir izveidota operacionālo risku notikumu datu bāze.

Risku pārvaldīšanas komiteja pārvalda operacionālo risku saskaņā ar bankas grupas operacionālā riska pārvaldīšanas Politiku. Galvenie politikas pamati un operacionālā riska pārvaldīšanas metodes:

- skaidri aprakstītas procedūras un definētas bankas darbinieku dienesta instrukcijas un precīza to ievērošana;
- darbinieku pilnvaru nošķiršana, viņu funkcionālo pienākumu izpildes procesā;
- Risku pārvaldīšanas nodaļas piedalīšanās jauno produktu izstrādē un esošo produktu izmaiņās;
- personāla apmācību organizēšana, t.sk. arī semināru, kuros tiek izskatītas darbinieku visbiežāk pieļautās kļūdas un skaidrotas metodes šo kļūdu novēršanai;
- regulāras iekšējo kontroles procesu pārbaudes;
- pārskatu par operacionālo risku iesniegšana Padomei, Valdei, Risku direktoram, un Viceprezidentiem;

- ikdienas operacionālā riska kontrole un operacionālā riska notikumu reģistrācija on-line datu bāzē tālākai analīzei;
- regulāras pārbaudes, ko veic Iekšējais Audits, t.sk. IT sistēmu pārbaudes, ko veic iekšējais IT sistēmu auditors.

Papildus tam, Iekšējais Audits pārbauda darbības atbilstību attiecīgām regulējošām prasībām, ka arī iekšējo politiku un procedūru prasībām, kā arī par atklātajiem operacionālā riska notikumiem ziņo Risku pārvaldīšanas nodaļai.

Grupa arī pielieto sekojošas procedūras operacionālā riska mazināšanai:

- pieejas tiesības informācijas sistēmām ir stingri ierobežotas, lietotāju darbības tiek kontrolētas;
- pieejas tiesības klientu informācijai ir arī norobežotas;
- tiek veiktas datu atjaunošanās (back-up) un datu atjaunošanas glabāšana;
- Grupas īpašumi, autotransports un pamatlīdzekļi ir apdrošināti.

Pārskatus par operacionālo risku iesniedz Valdei, Risku direktoram, un Viceprezidentiem – vismaz reizi pusgadā. Pārskatu par notikušajiem operacionālā riska gadījumiem – bankas Valdes locekļiem (ikmēneša risku pārskata ietvaros).

Noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas risks (NILLTF risks)

Banka un grupa pārvalda NILLTF risku saskaņā ar „Klientu un finanšu darījumu atbilstības Politika”, kuras pamatuzdevumi ir sekojošie:

1. radīt efektīvu iekšējās kontroles sistēmu, lai banka spētu izpildīt visas Latvijas Republikā spēkā esošajos normatīvajos aktos ietvertās prasības noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanas jomā;
2. maksimāli mazināt visus iespējamus riskus un zaudējumus, kas saistīti ar noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizēšanu un terorisma finansēšanu, kas var negatīvi ietekmēt bankas darbību un reputāciju;
3. pēc iespējas tuvināt bankas praksi starptautiskiem labas prakses standartiem noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanas jomā;
4. paaugstināt bankas darbinieku zināšanas, izpratni klientu un finanšu darījumu atbilstības, naudas atmazgāšanas un terorisma finansēšanas novēršanas jomās.

Politika un procedūras balstās uz ES, Latvijas likumdošanu un FKTK noteikumiem, ka arī balstās uz rūpīgu klientu un labuma guvēju (juridiskām personām) identifikāciju, pielietojot uz riska izvērtējumu balstītu pieeju klientu tipa vai iesaistīto operāciju novērtēšanai, savācot un analizējot informāciju par klientu bankas operācijām, regulāri pārskatot klienta failus un saimnieciskās darbības.

Grupa regulāri veic darbinieku apmācību par noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu.

Reputācijas risks – risks, ka bankas vai grupas klientiem, darījumu partneriem, akcionāriem, uzraudzības iestādēm un citām bankas vai grupas darbībā ieinteresētām personām (*stakeholders*) var veidoties negatīvs viedoklis par banku vai grupu un tas var negatīvi ietekmēt bankas spēju uzturēt esošās vai izveidot jaunas darījumu attiecības ar tās klientiem un citiem darījumu partneriem, kā arī negatīvi ietekmēt bankas finansējuma pieejamību. Reputācijas riska notikuma rezultātā var pieaugt citi bankas un grupas būtiskie riski (kredītrisks, likviditātes risks, tirgus risks u.c.) un tās negatīvi ietekmēs ienākumus, kapitālu un likviditāti.

Banka vai grupa rada labu reputāciju un pastāvīgi aizsarga to:

- ievērojot savā darbībā LR normatīvos aktus, ar bankas darbību saistītos pašregulējošos institūciju (piemēram, Latvijas komercbanku asociācijas) noteiktos standartus, profesionālās rīcības un ētikas kodeksus un citus ar bankas darbību saistītus labākās prakses standartus;
- savlaicīgi pildot savas saistības;
- izpildot regulējošo institūciju un uzraudzības iestāžu prasības;
- uzlabojot produktu un pakalpojumu kvalitāti;

- pilnveidojot pamatdarbības procesus.

Banka vai grupa nosaka šādu reputācijas riska rašanās novēršanas sistēmu:

1. izstrādā un apstiprina normatīvos dokumentus, kas regulē bankas un grupas darbības pamatprincipus, kas atbilst LR likumdošanas aktiem un nepieļauj interešu konfliktu rašanos;
2. nosaka kvalifikācijas prasības darbiniekiem, t.sk. struktūrvienību vadītājiem, lai izvairītos no nekompetentas un/vai nepamatotas darbības;
3. veic potenciālo darbinieku reputācijas iepriekšējo pārbaudi;
4. nosaka profesionālās ētikas principu ievērošanas kārtību;
5. izveido efektīvu iekšējās kontroles sistēmu noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanas un darbības atbilstības uzraudzības jomās, nodrošina saistību un prasību izpildes kontroli;
6. nodrošina Klientu informācijas konfidencialitāti un drošību;
7. nosaka informācijas par grupu atklāšanas kārtību;
8. izveido adekvātu un atbilstošu risku pārvaldīšanas sistēmu;
9. ieviešot jaunus produktu veidus un izstrādājot normatīvos dokumentus, orientējas uz bankas un grupas operāciju un citu darījumu veikšanas kārtību, kas izslēdz reputācijas riska rašanās iespējas.

Darbības atbilstības risks – risks, ka bankai var rasties zaudējumi vai tai var tikt uzlikti tiesiski pienākumi, vai pret to var tikt piemērotas sankcijas, vai var pasliktināties tās reputācija, jo banka neievēro vai pārkāpj atbilstības likumus, noteikumus un standartus. Šis risks ir saistīts ar operacionālo risku, NILLTF risku un reputācijas risku, grupa identificē darbības atbilstības riskus to sākumstadijā un veic šādus pasākumus Darbības atbilstības riska novēršanai un samazināšanai:

- izstrādā normatīvos dokumentus, ievērojot spēkā esošos LR normatīvos aktus sadarbībā ar Juridisko lietu nodaļu;
- pārbauda normatīvo dokumentu atbilstību ārējo normatīvo aktu prasībām (likumiem, noteikumiem, standartiem) pirms jaunu produktu vai pakalpojumu ieviešanas grupas darbībā;
- pārbauda klientu standarta dokumentu (līgumu, noteikumu) atbilstību ārējo normatīvo aktu prasībām to izstrādāšanas stadijā;
- kontrolē normatīvo dokumentu ievērošanu;
- veic ārējo normatīvo aktu izmaiņu monitoringu;
- savlaicīgi veic izmaiņas normatīvajos dokumentos atbilstoši grozījumiem ārējos normatīvajos aktos;
- informē darbiniekus par izmaiņām normatīvajos dokumentos, kā arī ārējos normatīvajos aktos, kas saistīti ar šo darbinieku amata pienākumu izpildi, grupas darbības neatbilstības atklāšanas gadījumā operatīvi veic neatbilstības novēršanas pasākumus;
- attiecībās ar klientiem un potenciālajiem klientiem izmanto līgumu, pieteikumu, grupas pakalpojumu sniegšanas noteikumu un citas klientiem paredzēto dokumentu standarta formas un tekstus.

Stratēģijas un biznesa risks – risks, ka izmaiņas biznesa vidē un grupas nespēja savlaicīgi reaģēt uz šīm izmaiņām vai nepiemērota vai nepareizi izvēlēta grupas attīstības stratēģija, vai grupas nespēja nodrošināt nepieciešamos resursus stratēģijas ieviešanai var negatīvi ietekmēt grupas peļņu, kapitāla apmēru un likviditāti.

Stratēģijas un biznesa riska pārvaldīšanai un mazināšanai grupa izstrādā Attīstības stratēģiju, kura tā nosaka biznesa mērķus nākamajiem 3 gadiem. Uz attīstības stratēģijas pamata sastāda un apstiprina ikgadējus budžetus.

Grupa kontrolē apstiprināto budžetu izpildes gaitu un kapitāla pietiekamības novērtēšanas faktiskos rezultātus. Ja izpildes procesā aktīvu apjoms un/vai kvalitāte, kā arī kapitāla apmērs neatbilst plānotajam un ir nepieciešama kapitāla palielināšana, tad grupa veic nepieciešamos pasākumus kapitāla pietiekamības nodrošināšanai.

PAŠU KAPITĀLS UN KAPITĀLA PRASĪBAS

Banka\ grupa uztur efektīvu kapitāla bāzi, lai tā lielums un struktūra nodrošinātu augstu pašu kapitāla atdevi, un tajā paša laikā nodrošinātu kapitāla prasību izpildi. Kapitāla prasības ir cieši saistītas ar riskiem, kuriem ir pakļauta bankas / grupas darbība, un kuriem šādas kapitāla prasības ir noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes regulā No. 575/2013 (1.Pilārs) un saskaņā ar iekšējā kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesu (2.Pilārs).

Pašu kapitāls sastāv, galvenokārt, no pirmā līmeņa kapitāla un otrā līmeņa kapitāla. Grupas finanšu pārskatu vajadzībām un grupas uzraudzības mērķiem pirmā līmeņa kapitāla posteņi 2015. gada 31. decembrī:

	Grupa finanšu pārskata vajadzībām	Grupa uzraudzības mērķiem
	EUR'000	EUR'000
Apmaksātais pamatkapitāls	131 102	131 102
Rezerves kapitāls	10	10
Uzkrātie zaudējumi	(20 098)	(21 986)
Mazākuma interese	581	581
Pārdošanai pieejamo finanšu aktīvu pārvērtēšanas rezerve	5 668	3 184
Ārvalstu valūtas pārvērtēšanas rezerve	(31 222)	(20 432)
Sagaidāmi zaudējumi no kredītiem	(6 532)	(6 532)
Pārskata gada zaudējumi	(12 323)	(17 869)
Pozitīvā nemateriālā vērtība	(10 265)	(10 265)
Pārējie nemateriālie aktīvi	(309)	(361)
Kopā pirmā līmeņa kapitāls	56 612	57 432

Atšķirības starp grupas finanšu pārskatu vajadzībām un grupas uzraudzības mērķiem pirmā līmeņa kapitāla posteņos veidojas atšķirīgā konsolidācijas tvēruma rezultātā. Piemērotās konsolidācijas metodes finanšu pārskata un uzraudzības vajadzībām neatšķiras.

Otrā līmeņa kapitāls grupas finanšu pārskatu vajadzībām un grupas uzraudzības mērķiem neatšķiras.

Kapitāla instrumentu galveno iezīmju veidne par 2015.gadu:

		Obligācijas	Obligācijas	Obligācijas	Obligācijas	Obligācijas
1	Izsniedzējs	AS Norvik Banka	AS Norvik Banka	AS Norvik Banka	AS Norvik Banka	AS Norvik Banka
2	Unikālais identifikators	LV0000801389	LV0000801397	LV0000801637	LV0000801660	LV0000801678
3	Tiesību akts, kas reglamentē instrumentu	Finanšu instrumentu tirgus likums, AS "NORVIK BANKA" Subordinēto Obligāciju Piedāvājuma programmas pamatnoteikumi, AS "Norvik Banka" Subordinēto Obligāciju EUR valūtā Piedāvājuma programmas Pirmās Sērijas EURSUB-1 nosacījumi	Finanšu instrumentu tirgus likums, AS "NORVIK BANKA" Subordinēto Obligāciju Piedāvājuma programmas pamatnoteikumi, AS "Norvik Banka" Subordinēto Obligāciju EUR valūtā Piedāvājuma programmas Otrās Sērijas EURSUB-2 nosacījumi	Finanšu instrumentu tirgus likums, AS "NORVIK BANKA" Subordinēto Obligāciju Piedāvājuma programmas pamatnoteikumi, AS "Norvik Banka" Subordinēto Obligāciju EUR valūtā Piedāvājuma programmas Trešās Sērijas EURSUB-3 nosacījumi	Finanšu instrumentu tirgus likums, AS "NORVIK BANKA" Subordinēto Obligāciju Piedāvājuma programmas pamatnoteikumi, AS "Norvik Banka" Subordinēto Obligāciju USD valūtā Piedāvājuma programmas Ceturtās Sērijas USDSUB-4 nosacījumi	Finanšu instrumentu tirgus likums, AS "NORVIK BANKA" Subordinēto Obligāciju Piedāvājuma programmas pamatnoteikumi, AS "Norvik Banka" Subordinēto Obligāciju EUR valūtā Piedāvājuma programmas Ceturtās Sērijas EURSUB-4 nosacījumi
	<i>Regulatīvā procedūra</i>					
4	KPR pārejas posma noteikumi	Otrā līmeņa kapitāla instruments	Otrā līmeņa kapitāla instruments	Otrā līmeņa kapitāla instruments	Otrā līmeņa kapitāla instruments	Otrā līmeņa kapitāla instruments
5	KPR noteikumi pēc pārejas posma	Otrā līmeņa kapitāla instruments	Otrā līmeņa kapitāla instruments	Otrā līmeņa kapitāla instruments	Otrā līmeņa kapitāla instruments	Otrā līmeņa kapitāla instruments
6	Atbilstošs solo/(sub-)konsolidēti/ solo un (sub-)konsolidēti	Solo un (sub-)konsolidēti	Solo un (sub-)konsolidēti	Solo un (sub-)konsolidēti	Solo un (sub-)konsolidēti	Solo un (sub-)konsolidēti
7	Instrumenta veids	Obligācija	Obligācija	Obligācija	Obligācija	Obligācija
8	Summa, kas atzīta regulējošām prasībām atbilstošā kapitālā (milj. EUR)	2,000	1,000	1,300	13,319	10,000
9	Instrumenta nominālā summa valūtā	EUR 2,000	EUR 1,000	EUR 1,300	USD 14,500	EUR 10,000
9.a.	Emisijas cena	100% no nominālvērtības	100% no nominālvērtības	100% no nominālvērtības	100% no nominālvērtības	100% no nominālvērtības
9.b.	Dzēšanas cena	100% no nominālvērtības	100% no nominālvērtības	100% no nominālvērtības	100% no nominālvērtības	100% no nominālvērtības
10	Uzskaites klasifikācija	Parāda vērtspapīrs	Parāda vērtspapīrs	Parāda vērtspapīrs	Parāda vērtspapīrs	Parāda vērtspapīrs
11	Emisijas sākotnējais datums	08-Aug-14	24-Okt-14	19-Dec-14	27-Feb-15	27-Feb-15
12	Beztermiņa vai ar termiņu	Ar termiņu	Ar termiņu	Ar termiņu	Ar termiņu	Ar termiņu
13	Sākotnēja termiņa datums	08-Aug-22	24-Okt-21	19-Dec-22	27-Feb-20	27-Feb-20
14	Emitenta iespēja atsaukt, attiecībā uz kuru jāsaņem iepriekšējs uzraudzības iestāžu apstiprinājums	Nē	Nē	Nē	Nē	Nē
15	Atsaukšanas datums pēc izvēlēs, iespējamie atsaukšanas datumi un dzēšanas summa	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
16	Attiecīgā gadījumā vēlākie atsaukšanas datumi	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
	<i>Kuponi/dividendes</i>					

17	Fiksētas vai mainīgas dividendes/kuponi	Fiksētās likmes	Fiksētās likmes	Fiksētās likmes	Fiksētās likmes	Fiksētās likmes
18	Kupona likme un jebkāds ar to saistīts indekss	6%	6%	6%	6.2%	6%
19	Dividenžu bloķēšanas noteikumu esamība	Nē	Nē	Nē	Nē	Nē
20.a	Ar pilnu rīcības brīvību, ar daļēju rīcības brīvību vai obligāti (laika ziņā)	Obligāti	Obligāti	Obligāti	Obligāti	Obligāti
20.b	Ar pilnu rīcības brīvību, ar daļēju rīcības brīvību vai obligāti (summas ziņā)	Obligāti	Obligāti	Obligāti	Obligāti	Obligāti
21	Pieaugošo maksājumu vai citu dzēšanu veicinošu nosacījumu esamība	Nē	Nē	Nē	Nē	Nē
22	Nekumulatīvi vai kumulatīvi	Nekumulatīvi	Nekumulatīvi	Nekumulatīvi	Nekumulatīvi	Nekumulatīvi
23	Konvertējami vai nekonvertējami	Nekonvertējams	Nekonvertējams	Nekonvertējams	Nekonvertējams	Nekonvertējams
24	Ja konvertējami, konvertācijas izraisītājmehānisms	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
25	Ja konvertējami, pilnībā vai daļēji	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
26	Ja konvertējami, konvertācijas likme	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
27	Ja konvertējami, obligāta vai izvēles konvertācija	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
28	Ja konvertējami, norādīt tā instrumenta veidu, kurā konvertē	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
29	Ja konvertējami, norādīt tā instrumenta emitentu, kurā instrumentu konvertē	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
30	Samazināšanas iezīmes	Nē	Nē	Nē	Nē	Nē
31	Ja samazināti, samazināšanas izraisītājmehānisms(-i)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
32	Ja samazināti, pilnībā norakstīti vai daļēji samazināti	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
33	Ja samazināti, pastāvīgi vai uz laiku	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
34	Ja samazināti uz laiku, atjaunināšanas mehānisms	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
35	Pozīcijas subordinācijas hierarhijā likvidācijas gadījumā (norādīt tāda instrumenta veidu, kas hierarhijā ir nākamais virs instrumenta)	Pirms bankas akcionāriem	Pirms bankas akcionāriem	Pirms bankas akcionāriem	Pirms bankas akcionāriem	Pirms bankas akcionāriem
36	Neatbilstīgas pārejas posma iezīmes	Nē	Nē	Nē	Nē	Nē
37	Ja jā, norādīt prasībām neatbilstīgās iezīmes	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Pārejas posma grupas pašu kapitāla informācijas atklāšanas veidne atbilstoši Regulai Nr.1423/2013, 2015. gada 31. decembrī:

	Summa informācijas atklāšanas datumā	Summa, uz kurām attiecinā procedūru, kādu piemēroju pirms regulas (ES) 575/2013, vai regulas (ES) 575/2013 noteiktā atlikusī summa
	EUR'000	EUR'000
Pirmā līmeņa pamata kapitāls		
Kapitāla instrumenti un ar tiem saistītie akciju emisijas uzskaitījuma konti	131 102	
no kā: akcijas	131 102	
Nesadalītā peļņa	(21 986)	
Citi uzkrātie ienākumi, kas netiek atspoguļoti peļņas vai zaudējumu aprēķinā (un citas rezerves, lai iekļautu nerealizēto peļņu un zaudējumus saskaņā ar piemērojamiem grāmatvedības standartiem)	(11 783)	
Mazākuma līdzdalības (summa, kas atļauta konsolidētajā pirmā līmeņa pamata kapitālā)	581	(144)
Pirmā līmeņa pamata kapitāls pirms regulatīvajām korekcijām	97 914	
Pirmā līmeņa pamata kapitāls: regulatīvās korekcijas		
Nemateriālie aktīvi	(10 625)	
Kartēja finanšu gada zaudējumi (negatīva summa)	(17 869)	
Regulatīvās korekcijas attiecībā uz nerealizēto peļņu:	(5 184)	3 456
no kā: pamatlīdzekļu pārvērtēšana	(3 274)	2 183
no kā: pārdošanas pieejamo aktīvu pārvērtēšana	(1 910)	1 273
Pirmā līmeņa pamata kapitāla papildu atskaitījumi atbilstīgi KPR 3. pantam	(6 532)	
Pirmā līmeņa pamata kapitāla kopējās regulatīvās korekcijas	(40 210)	
Pirmā līmeņa pamata kapitāls	57 704	
Pirmā līmeņa kapitāls	57 704	
Otrā līmeņa kapitāls: rezerves un instrumenti		
Kapitāla instrumenti un ar tiem saistītie akciju emisijas uzskaitījuma konti	46 462	
Otrā līmeņa kapitāls pirms regulatīvajām korekcijām	46 462	
Otrā līmeņa pamata kapitāls: regulatīvās korekcijas		
Otrā līmeņa pamata kapitāla papildu atskaitījumi atbilstīgi KPR 3. pantam	(6 532)	
Otrā līmeņa pamata kapitāla kopējās regulatīvās korekcijas	(6 532)	
Otrā līmeņa kapitāls	39 930	
Kopējais kapitāls	97 634	
Kopējie riska svērtie aktīvi	860 732	
Kapitāla rādītāji un rezerves		
Pirmā līmeņa pamata kapitāls (kā procentuālā attiecība pret riska darījumu vērtību)	6.70%	
Pirmā līmeņa kapitāls (kā procentuālā attiecība pret riska darījumu vērtību)	6.70%	
Kopējais kapitāls (kā procentuālā attiecība pret riska darījumu vērtību)	11.34%	
lestādes specifisko rezervju prasība (kā procentuālā attiecība pret riska darījuma vērtību)	21 518	
no kā: kapitāla saglabāšanas rezervju prasība	21 518	
Rezervju prasības izpildei pieejamais pirmā līmeņa pamata kapitāls (kā procentuālā attiecība pret riska darījumu vērtību)	2.20%	

Vērtējot kredītu kvalitāti un konstatējot vērtības samazināšanas zaudējumus, banka atspoguļo tos vai caur peļņas un zaudējumu aprēķinu, veidojot speciālos uzkrājumus vērtības samazināšanas zaudējumiem vai/un atspoguļojot paredzamos zaudējumus pa taisni 1. un 2. līmeņa kapitālā. Uz 2015.gada 31.decembri paredzamos zaudējumus tika atspoguļoti nākotnē sagaidāmie zaudējumi no kredītiem: nenodrošinātu patēriņa un kredītkaršu kredītiem ar kavējumiem virs 180 dienām un FKTK prasība veikt kapitāla korekcijas vēja enerģijas sektoram izsniegtajiem kredītiem un summām bankas nostro kontā, kas bloķētas sakarā ar tiesas procesiem.

Minimālās kapitāla pietiekamības prasības

Minimālās kapitāla pietiekamības prasības tiek noteiktas kredīriskam, tirgus riskam un operacionālām riskam.

Tā kā FKTK piemēro noteikumus, kas paredz papildus kapitāla uzturēšanu bankām, kuru biznesa modelis orientēts uz nerezidentu apkalpošanu, bankai noteiktais līmenis jeb individuālais kapitāla pietiekamības radītājs (IKP) sastāda 13.5%.

Kredītriska kapitāla prasības aprēķinam banka / grupa piemēro standartizēto pieeju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulu No. 575/2013, nomīnējot par piemēroto ārējo kredītu novērtējuma institūciju reitinga aģentūru *MOODY'S INVESTORS SERVICE*, kuras valstīm piešķirtas reitingi tiek izmantoti visiem riska darījumiem, kuriem tie nav piešķirti, Parāda vērtspapīriem, novērtējot riska pakāpi, ņem vērā trīs reitinga aģentūru emisijai piešķirtos kredītreitingus: t.i. *MOODY'S INVESTORS SERVICE*, *Standard & Poor's* un *FITCH*.

Kredītriska mazināšanai uz 2015.gada 31.decembri tika pielietota piemērotā fondētā kredīta aizsardzība – noguldījums, kas atrodas bankas reālā valdījumā.

Grupas riska darījumu vērtības pirms un pēc kredītriska mazināšanas un vidējais riska darījumu apmērs 2015.gada 31.decembrī ir sekojoši:

Kategorijas	Riska darījumu vērtība pirms kredītriska mazināšanas	Kredītriska mazināšana	Riska darījumu vērtība pēc kredītriska mazināšanas	Riska darījumu vērtība	Riska darījumu riska svērtā vērtība	Riska darījumu vidējais apmērs 2015. gadā
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Riska darījumi ar centrālajām valdībām vai centrālajām bankām	238 083	-	238 083	238 083	9 850	17 760
Riska darījumi ar reģionālajām pašvaldībām vai vietējām pašpārvaldēm	14 552	-	14 552	14 140	14 140	7 405
Riska darījumi ar publiskā sektora struktūrām	16 781	-	16 781	12 998	12 998	10 011
Riska darījumi ar iestādēm	188 894	-	188 894	188 894	37 995	39 937
Riska darījumi ar komercsabiedrībām *	275 245	(14 956)	260 289	239 279	241 144	372 226
Riska darījumi ar privātpersonām vai MVU	6 347	(46)	6 301	5 280	3 960	4 242
Riska darījumi, kuros netiek pildītas saistības	27 192	-	27 192	27 056	31 662	61 724
Riska darījumi kolektīvu ieguldījumu uzņēmumu ('KIU') daļu vai ieguldījumu apliecību veidā	7 531	-	7 531	7 531	7 531	7 531
Kapitāla vērtspapīru riska darījumi	146 226	(2 392)	143 834	143 834	143 834	140 132
Citi posteņi	160 443	(11 441)	149 002	149 002	129 030	109 366
Kopā	1081 294	(28 835)	1052 459	1026 097	632 144	770 334

*Darījuma partnera kredītriska prasība tiek rēķināta atvasinātajiem instrumentiem, pārsvara ārvalstu valūtas nākotnes darījumiem, un atvasināto instrumentu kredīriskam pakļauta tīrā vērtība uz 2015.gada 31.decembrī bija 260 tūkst. EUR, kas veidojas no riska darījuma pozitīvas aizvietošanas vērtības un potenciālā kredītekvivalenta kopsummas, kas aprēķināta saskaņā ar tirgus vērtības metodi. Darījuma partnera kredītriska prasība bija 21 tūkst. EUR, un visa šī summa attiecās uz darījumiem ar klientiem.

Tirgus riska kapitāla prasības aprēķinam banka izmanto standartizēto pieeju, un parāda vērtspapīru vispārējā riska kapitāla prasību nosaka lietojot termiņa metodi. Operacionālā riska kapitāla prasības aprēķinam pielieto pamatrādītāja pieeju.

Sekojošā tabulā atspoguļota grupas kredītriska kapitāla prasība sadalījumā pēc kategorijām 2015.gada 31.decembrī:

	Kapitāla prasība
	EUR'000
Riska darījumi ar centrālajām valdībām vai centrālajām bankām	788
Riska darījumi ar reģionālajām pašvaldībām vai vietējām pašpārvaldēm	1 131
Riska darījumi ar publiskā sektora struktūrām	1 040
Riska darījumi ar daudzpusējām attīstības bankām	-
Riska darījumi ar starptautiskām organizācijām	-
Riska darījumi ar iestādēm	3 040
Riska darījumi ar komercsabiedrībām	19 292
Riska darījumi ar privātpersonām vai MVU	317
Riska darījumi, kas nodrošināti ar nekustamā īpašuma hipotēku	-
Riska darījumi, kuros netiek pildītas saistības	2 533
Riska darījumi, kas saistīti ar īpaši augstu risku	-
Riska darījumi segto obligāciju veidā	-
Riska darījumi ar iestādēm un komercsabiedrībām, kuriem ir noteikts īstermiņa kredītvērtējums	-
Riska darījumi kolektīvu ieguldījumu uzņēmumu ('KIU') daļu vai ieguldījumu apliecību veidā	602
Kapitāla vērtspapīru riska darījumi	11 507
Citi posteņi	10 322
Kopā	50 572

Grupas tirgus riska un operacionāla riska kapitāla prasības 2015.gada 31. decembrī bija sekojošas:

	Riska kapitāla prasība
	EUR'000
Tirgus risks:	8 046
<i>Tirgojamie parāda instrumenti</i>	5 796
<i>Kapitāla instrumenti</i>	6
<i>Ārvalstu valūta</i>	2 244
Operacionālais risks	10 241

Iekšējā kapitāla pietiekamības novērtēšanas process

Kapitāla pietiekamības novērtēšanas process ir bankas / grupas vadības un lēmumu pieņemšanas kultūras, risku pārvaldīšanas sistēmas un darbības plānošanas neatņemama sastāvdaļa. Iekšējā kapitāla pietiekamības novērtējuma mērķis ir nodrošināt lai bankai / grupai būtu vienmēr pietiekams kapitāls darbībai piemērošo būtisko risku segšanai un / vai tiktu nodrošināta šo risku efektīva pārvaldīšana.

Banka / grupa veic kapitāla pietiekamības novērtēšanu saskaņā ar pieeju „Pirmais pīlārs +”, risku segšanai nepieciešamā kapitāla apmēru nosaka par pamatu ņemot regulējošas minimālās kapitāla prasība, kurām papildus tiks pieskaitītas arī citu risku kapitāla prasības, kuru banka / grupa uzskata par būtiskiem un kuriem tā nosaka kapitāla prasības.

Papildus kredītriska, tirgus riskam un operacionālajam riskam, tika noteiktas kapitāla prasības koncentrācijas riskam (ar kredītrisku saistīts risks), procentu likmju riskam netirdzniecības portfelī, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas riskam, reputācijas, stratēģijas un biznesa riskiem.

Koncentrācijas riska kapitāla prasības aprēķināšanu nosaka banka, jo banku kredītu portfelī tika konstatēta lielo aizņēmēju koncentrācija, ka arī bankai ir koncentrētas pozīcijas vērtspapīru portfeļos un ieguldījumu fondos: koncentrāciju veido investīcijas nekustāmo īpašumu attīstības projektos, pielietojot vienkāršotas metodes un aprēķinot indeksus individuālai koncentrācijai, nozaru un nodrošinājumu koncentrācijā, kā arī veicot valūtas riska nesakritības analīzi.

Kapitāla prasību ārvalstu valūtas riskam nosaka par pamatu ņemot galveno ārvalstu valūtu kursa gada svārstības vai min 8% apmērā no atklātas valūtas pozīcijas.

Kapitāla prasību procentu likmju riskam netirdzniecības portfelī nosaka, aprēķinot bankas ekonomiskās vērtības samazinājumu pēc FKTK noteikumu prasībām, saskaņā ar kuriem tiek pieņemts, ka procentu likmju negaidītas paralēlas izmaiņas (procentu likmju šoka parametri) ir 200 bāzes punkti.

Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas riskam, reputācijas, stratēģijas un biznesa riskiem kapitāla prasības tiek noteiktas, piemērojot vienkāršotas metodes.

Likviditātes risks ir būtisks bankai / grupai un tā pārvaldība ir neatņemama bankas / grupas darbības sastāvdaļa. Likviditātes risks nepārtraukti tiek novērtēts, pārvaldīts, uzraudzīts un plānots. Uz likviditātes risku nav tieši attiecināma kapitāla prasība. Bet nosakot finanšu instrumenta likviditāti, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulu No. 575/2013, var tikt noteikta nepieciešamība koriģēt mazāk likvidu pozīciju vērtību un attiecīgi samazināt aprēķināto pašu kapitālu 2015.gadā nepieciešamība koriģēt mazāk likvidu pozīciju vērtību un attiecīgi samazināt pašu kapitāla aprēķinu netika noteikta.

Papildus grupa veic stresa testēšanu, t.i. analizē bankas / grupas attīstības scenārijus nākamajiem diviem gadiem atkarībā no dažādiem ārkārtējiem, bet iespējamiem makroekonomiskās situācijas attīstības scenārijiem, notikumiem vai izmaiņām tirgus nosacījumos, kā arī novērtē šādu scenāriju, notikumu vai izmaiņu tirgus nosacījumos potenciālo ietekmi uz bankas/ grupas risku līmeni, finanšu un kapitāla pietiekamības rādītājiem.

Stresa testu rezultātus izmanto:

- a) lai pārliecinātos, ka minimālās noteiktas kapitāla prasības ir pietiekošas attiecīgo risku segšanai;
- b) kapitāla rezerves noteikšanai, lai nodrošinātu, ka bankas / grupas kapitāls ir pietiekams zaudējumu segšanai iespējamu nelabvēlīgu notikumu iestāšanās gadījumā, kā arī, lai nodrošinātu, ka rīcībā esošā kapitāla apmērs ir pietiekams visa ekonomikas cikla laikā

SVIRA

Sviras rādītāju (*leverage ratio*) aprēķina kā kapitāla mērs, dalītu ar kopējo riska darījumu vērtības mēru un ko izsaka kā procentuālu attiecību.

Kapitāla mērs ir pirmā līmeņa kapitāls.

Kopējās riska darījumu vērtības mērs ir visu aktīvu un ārpusbilances posteņu riska darījumu vērtību summa.

Sviras rādītājs tiek aprēķināts pamatojoties uz pārskata perioda beigu datiem.

Kopsavilkums par grāmatvedības aktīvu un sviras rādītāja riska darījumu saskaņošanu	Piemērojamā summa EUR'000
Kopējie aktīvi, kā publicēts finanšu pārskatos	1130 226
Korekcijas sabiedrībām, kas ir konsolidētas grāmatvedības nolūkos, bet uz kurām neattiecas regulatīvā konsolidācija	(7 595)
(Fiduciārajiem aktīviem piemērotā korekcija, kuri atzīti bilancē saskaņā ar piemērojamo grāmatvedības regulējumu, bet izslēgti no sviras rādītāja kopējo riska darījumu vērtības mēra saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 429. panta 13. punktu).	-
Atvasinātajiem finanšu instrumentiem piemērotā korekcija	(2 275)
Vērtspapīru finansēšanas darījumiem (VFD) piemērotā korekcija	-
Ārpusbilances posteņiem piemērotā korekcija (t.i., ārpusbilances riska darījumu konvertēšana uz kredītekvivalenta summām)	38 937
(Korekcija, kas piemērota grupas riska darījumiem, kuri izslēgti no sviras rādītāja kopējo riska darījumu vērtības mēra saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 429. panta 7.punktu)	-
(Korekcija, kas piemērota riska darījumiem, kuri izslēgti no sviras rādītāja kopējo riska darījumu vērtības mēra saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 429. panta 14. punktu).	-
Citas korekcijas	(10 625)
Sviras rādītāja kopējo riska darījumu vērtības mērs	1148 668

Kopīga informācija, kas jāatklāj par sviras rādītāju	KPR sviras rādītāja risika darījumi EUR'000
Bilances riska darījumi (izņemot atvasinātos instrumentus un VFD)	
Bilances posteņi (izņemot atvasinātos instrumentus, VFD un fiduciāros aktīvus, bet ietverot nodrošinājumu)	1109 470
(Aktīvu summas, kas atskaitītas, nosakot pirmā līmeņa kapitālu)	-
Kopējie bilances riska darījumi (izņemot atvasinātos instrumentus, VFD un fiduciāros aktīvus)	1109 470
Atvasināto instrumentu darījumi	
Aizvietošanas vērtība, kas saistīta ar visiem atvasināto instrumentu darījumiem (t.i., neieskaitot atbilstīgo naudas mainīgo drošības rezervi)	16
Palielinājuma summas iespējamajam nākotnes riskam, kas saistīts ar <i>visiem</i> atvasināto instrumentu darījumiem (tirgus vērtības metode)	244
Riska darījumi, kas noteikti saskaņā ar sākotnējās riska darījuma vērtības metodi	-
Bruto palielinājums sniegtajam atvasināto instrumentu nodrošinājumam, ja tas ir atskaitīts no bilances aktīviem saskaņā ar piemērojamo grāmatvedības regulējumu	-
(Debitoru parādu atskaitījumi, kas piemēroti atvasināto instrumentu darījumos nodrošinātajai naudas mainīgajai drošības rezervei)	-
(Tirdzniecības riska darījumu, kam veikta klientu tīrvērte, sviras rādītājā neietverta CCP daļa)	-
Pārdoto kredītu atvasināto instrumentu koriģētā efektīvā nosacītā summa	-
(Koriģētie efektīvie nosacītie izlīdzinājumi un palielinājumu atskaitījumi attiecībā uz pārdotajiem kredītu atvasinātajiem instrumentiem)	-
Kopējie atvasināto instrumentu riska darījumi	260
Riska darījumi ar VFD	
Bruto VFD aktīvi (bez ieskaita atzīšanas) pēc korekcijām attiecībā uz tirdzniecības uzskaites darījumiem	-
(Bruto VFD aktīvu skaidras naudas kreditoru un debitoru parādu savstarpēji ieskaitītās summas)	-
Darījumu partnera kredītriska darījumi attiecībā uz VFD aktīviem	-
Atkāpe attiecībā uz VFD: darījumu partnera kredītriska darījumi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 429.b panta 4. punktu un 222. pantu	-
Starptauka darījumu riska darījumi	-
(Vērtspapīru finansēšanas darījumu, kam veikta klientu tīrvērte, sviras rādītājā neietverta CCP daļa)	-
Kopējie vērtspapīru finansēšanas darījumu riska darījumi	-
Citi ārpusbilances riska darījumi	
Ārpusbilances posteņu riska darījumu bruto nosacītā summa	38 937
(Kredītekvivalenta summu pārrēķinam piemērotā korekcija)	-
Citi ārpusbilances riska darījumi	38 937
(Riska darījumi, kam piemēro atbrīvojumu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 429. panta 7. punktu un 14. punktu (bilances un ārpusbilances posteņi))	-
(Grupas iekšējie riska darījumi, kam (solo līmenī) piemēro atbrīvojumu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 429. panta 7. punktu (bilances un ārpusbilances posteņi))	-
(Grupas riska darījumi, kam piemēro atbrīvojumu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 429. panta 14. punktu (bilances un ārpusbilances posteņi))	-
Kapitāla un kopējo riska darījumu vērtības mērs	
Pirmā līmeņa kapitāls	57 812
Sviras rādītāja kopējo riska darījumu vērtības mērs	1148 668
Sviras rādītājs	0.0503
Pārejas pasākumu izvēle un neatzīto fiduciāro posteņu summa	
Pārejas pasākumu izvēle kapitāla mēra noteikšanai	
Neatzīto fiduciāro posteņu summa saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 429. panta 11. punktu.	

Bilances riska darījumu sadalījums (izņemot atvasinātos instrumentus, VFD un riska darījumus, kam piemērots atbrīvojums)

Kopējie bilances riska darījumi (izņemot atvasinātos instrumentus, VFD un riska darījumus, kam piemērots atbrīvojums), no kā:	795 267
Tirdzniecības portfeļa riska darījumi	67 370
Bankas tirdzniecības portfeļa riska darījumi, no kā:	-
Segtās obligācijas	-
Riska darījumi, kurus uzskata par riska darījumiem ar valsti	238 083
Riska darījumi ar reģionālajām pašvaldībām, DAB, starptautiskām organizācijām un PSS, kuras neuzskata par valsti	25 781
Iestādes	188 802
Nodrošināti ar nekustamā īpašuma hipotēku	-
Riska darījumi ar privātpersonām vai MVU	4 260
Komersabiedrības	243 951
Riska darījumi, kuros netiek pildītas saistības	27 020
Citi riska darījumi (piem., pašu kapitāls, vērtspapīrošanas darījumi un citi aktīvi, kas nav kredītsaistības) KPR	-

Eiropas Komisija uzskata, ka sviras rādītāja uzdevums ir palīdzēt mazināt pārmērīga aizņemto līdzekļu īpatsvara veidošanas risku un papildināt riskjutīgā kapitāla prasības. Līdz 2016.gada beigām notiek šī rādītāja novērošanas periods un sviras rādītājs kā regulējošā prasība var tikt ieviesta no 2018.gada 01.janvāra.

Sviras rādītājs tiek aprēķināts Bankai un Grupai katru ceturksni. 2015.gada laikā grupas sviras rādītājs (aprēķinot uz pārskata perioda beigu datiem) ir bijis 5,4 – 5,8%.

NEAPGRŪTINĀTIE AKTĪVI

Informācijas atklāšana par apgrūtinātiem un neapgrūtinātiem aktīviem sagatavota atbilstoši 2013. gada 26. jūnija regulas (ES) Nr. 575/2013 un 2014. gada 18. decembrī regulas (ES) Nr. 2015/79 prasībām, pamatojoties uz iestādes konsolidētajiem finanšu pārskatiem par stāvokli 2015. gada 31. decembrī.

Aktīvi

EUR'000

		Apgrūtināto aktīvu uzskaites vērtība	Apgrūtināto aktīvu patiesā vērtība	Neapgrūtināto aktīvu uzskaites vērtība	Neapgrūtināto aktīvu patiesā vērtība
		010	040	060	090
010	Iestādes aktīvi kopā	30 443	X	1 092 187	X
030	t.sk. kapitāla instrumenti	-	-	153 761	153 761
040	t.sk. parāda vērtspapīri	13 779	13 779	302 972	302 972
120	t.sk. citi aktīvi	3 754	X	84 535	X

Saņemtais nodrošinājums

EUR'000

		Saņemtā nodrošinājuma un pašu emitēto parāda vērtspapīru, kas ir apgrūtināti, patiesā vērtība	Saņemtā nodrošinājuma un pašu emitēto parāda vērtspapīru, kas ir pieejami apgrūtinājumam, patiesā vērtība
		010	040
130	Iestādes saņemtais nodrošinājums kopā	-	551 741
150	t.sk. kapitāla instrumenti	-	546
160	t.sk. parāda vērtspapīri	-	1 949
230	t.sk. cits saņemtais nodrošinājums	-	549 246
240	Pašu emitētie parāda vērtspapīri, izņemot pašu segtās obligācijas vai ar aktīviem nodrošinātie vērtspapīri	-	-

Apgrūtinātie aktīvi un saņemtais nodrošinājums, kas kalpo par iestādes finanšu saistību nodrošinājumu

EUR'000

		Attiecīgās saistības, iespējamās saistības vai aizdotie vērtspapīri	Apgrūtinātie aktīvi, saņemtais nodrošinājums un pašu emitētie parāda vērtspapīri, izņemot pašu segtās obligācijas vai ar aktīviem nodrošinātie vērtspapīri
		010	030
010	Finanšu saistību uzskaites vērtība	74 627	30 443

2015. gada grupas ieķīlāto aktīvu kopsavilkums

2015. gadā grupai nebija ieķīlāto depozītu Forekss darījumiem (2014. gadā - EUR'000 nulle); depozīts garantijas nodrošināšanai EUR'000 568 apmērā (2014. gadā - EUR'000 303); depozīts POS terminālu darbības nodrošināšanai EUR'000 736 apmērā (2014. gadā - EUR'000 816).

2015. gadā 31. decembrī grupai bija ieķīlāts depozīts norēķinu karšu darbības nodrošināšanai EUR'000 6 003 apmērā (2014. gadā 31. decembrī - EUR'000 5 803).

2015. gadā 31. decembrī EUR'000 4 350 bija ieķīlāta summa Forekss darījumu nodrošināšanai (2014. gadā 31. decembrī - EUR'000 3 669).

2015. gadā 31. decembrī ieķīlātā summa komunālajiem un sakaru pakalpojumiem sastādīja EUR'000 116 (2014. gadā - EUR'000 101), tiesas strīda nodrošinājuma summa (DEUTSCHE BANK TRUST COMPANY AMERICAS) EUR'000 3 638.

Kā nodrošinājumu Reverse repo darījumiem, grupa ir saņēmusi vērtspapīrus pēc patiesās vērtības EUR'000 1 975 (2014. gada 31. decembrī: EUR'000 2 910), un grupai ir atļauts tos pārdot vai pārķīlāt. Vērtspapīri, kas tika saņemti uz 2015. gada 31. decembri, nav pārdoti vai pārķīlāti (2014. gada 31. decembrī: EUR'000 nulle).

2015. gada 31. decembrī bankai ir EUR'000 13 779 ieķīlāto Forekss darījumiem.

ATALGOJUMA POLITIKA

Informācija par atalgojuma politiku un praksi ir sagatavota par pārskata periodu no 2015.gada 1.janvāra, saskaņā ar ES Regulas Nr. 575/2013 450.punktu, un saskaņā ar FKTK noteikumu "Normatīvie noteikumi par atalgojuma politikas pamatprincipiem" prasībām, ievērojot personas datu aizsardzības likumu.

AS "NORVIK BANKA", turpmāk tekstā – Banka, nosaka atalgojuma politikas ievērošanas kārtību konsolidētās Grupas līmenī, turpmāk tekstā – Grupa.

Grupā Atalgojuma politika nemudina uzņemties riskus augstākus par līmeni, kas ir noteikts riska stratēģijā, neierobežo iespēju palielināt savu kapitālu, atbilst ētikas standartiem, ilgtermiņa interesēm un mērķiem, kas ir noteikti attīstības stratēģijā, kā arī atbilst un veicina prātīgu un efektīvu riska un interešu konfliktu pārvaldīšanu, un nav pretrunā ar klientu, investoru un citu ieinteresēto personu interešu aizsardzību.

Grupa ievēro Atalgojuma politikas pamatprincipus, kas izklāstīti iepriekš. Darbinieki, kas ieņem amatus, kuri ietekmē riska profilu, apņemas neizmantot stratēģijas, kas ierobežo personālo risku, vai šādu atlīdzību un apdrošināšanu, lai samazinātu paredzamo grozījumu un ietekmi uz atalgojumu risku.

Kandidātu atlases procesu amatam, kas ietekmē riska profilu, īsteno tādā veidā, lai nodrošinātu to, ka kandidātam ir pietiekamas zināšanas un prasmes, lai veiktu savus pienākumus, un kandidātu apstiprina Bankas Padome pilnā sastāvā, veicot Izvirzīšanas komitejas funkcijas, turpmāk tekstā – Komiteja. Veicot kandidātu atlases procesu, Komiteja ņem vērā Padomes un Valdes locekļu individuālās un kolektīvās zināšanas, prasmes, pieredzi un daudzveidību. Komiteja, ciktāl tas ir iespējams, nodrošina abu dzimumu pārstāvību Padomē un Valdē, kā arī garantē, ka Bankas Valdes un Padomes lēmumos nedominē kāda viena cilvēka vai nelielas personu grupas viedokļi.

Bankā ir definēts, aprakstīts un tiek īstenots amata piemērotības novērtēšanas process, pieņemot darbā jaunus Valdes locekļus, kā arī katru gadu tiek novērtētas Valdes locekļu un darbinieku, tai skaitā kuri izpilda Grupā pamatfunkciju, zināšanas, prasmes un kompetence.

Bankas Padome nosaka un apstiprina Grupā atalgojuma politikas pamatprincipus un vismaz reizi gadā, pārskata tos saskaņā ar Bankas darbības attīstības stratēģiju un reaģējot uz ārējo faktoru izmaiņām, ņemot vērā ārējo "Fontes" atalgojumu ekspertu viedokli. Bankas Padome veic Atalgojuma Komitejas funkcijas un uzrauga augstākā līmeņa vadības amatu, kas ietekmē riska profilu, atalgojumu, kā arī nosaka tiem atalgojuma apmēru (pastāvīgo un mainīgo darba samaksas daļu).

Bankas Valde Grupā vārdā ir pilnvarota uzņemties risku, kas ievērojami ietekmē Grupā riska profilu, katrs Valdes loceklis uzņemas risku saskaņā ar īpašām pilnvarām un savas kompetences ietvaros.

Grupā tiek izmantota atalgojuma struktūra, kas sastāv no šādiem elementiem: nemainīgā darba samaksas daļa un mainīgā darba samaksas daļa (kuru maksā katru mēnesi, ja darbinieks kvalitatīvi izpilda viņam uzticētas darba funkcijas pilnā apmērā, un norādītajā termiņā), kā arī prēmijas. Grupā darbiniekiem, tostarp tiem, kuri ieņem amatus, kas ietekmē riska profilu, par savu pienākumu apzinīgu un pienācīgu izpildi izmaksā katru mēnesi Atalgojumu - nemainīgo un mainīgo darba samaksas daļu, kas būtībā atspoguļo profesionālu pieredzi un atbildības līmeni, kas noteikts darbinieka amata pienākumos. Prēmijas izmaksā tikai par izciliem darba rezultātiem, un individuāli novērtē Padomes sanāksmē, ņemot vērā rezultātu ilgspēju un esošā potenciālā riska novērtējumu. Prēmija atspoguļo darbinieka produktivitāti, kas pārsniedz noteiktās amata pienākumos prasības.

Lai neveicināt Grupā riska līmeņa pārsniegšanu, un neierobežot Grupā spēju nodrošināt kapitāla pietiekamības līmeni, Banka nosaka attiecībā uz amatam, kas ietekmē riska profilu, prēmiju maksimālo apmēru (naudas izteiksmē), izvērtējot prēmiju izmaksas ietekmi uz kapitālu un kapitāla pietiekamības līmeni. Prēmiju piešķir tikai par izciliem darba rezultātiem, izvērtējot katru darbinieku individuāli Padomes sēdē, un tā nepārsniedz 69 % no darbinieka Atalgojuma par pēdējo kalendāro gadu.

Banka nesniedz labumus, kas saistīti ar pensiju un papildu iemaksām privātajos pensiju fondos, nenodrošina nemonetāro atalgojuma formu, nepieļauj mainīgās daļas garantēto izmaksu un izmaksu nemonetārā formā.

Banka nenosaka, bet pieļauj atlaišanas papildu pabalstu izmaksu amatiem, kas ietekmē bankas riska profilu, un kuru apjoms pārsniedz atlaišanas pabalstu apmēru, kas ir noteikts Darba likumā.

1. tabula. Informācija par darbinieku atalgojumu

	Padome	Valde	Ieguldījumu pakalpojumi ¹	Privātpersonu vai mazo un vidējo komercsabiedrību apkalpošana ²	Aktīvu pārvaldīšana ³	Korporatīvā atbalsta funkcija ⁴	Iekšējās kontroles funkcija ⁵	Pārējie darbības veidi ⁶	Uzskaites vērtība
Darbinieku skaits gada beigās	16	99	43	640	7	449	57	257	EUR
Peļņa / (zaudējumi) pēc nodokļiem									
Kopējais atalgojums	4 272 312	4 239 275	1 478 137	5 473 229	233 403	7 689 369	2 289 018	3 175 897	
Tajā skaitā: mainīgā atalgojuma daļa	1 229 178	775 136	285 624	1 183 094	22 068	1 165 464	969 630	121 017	

2. tabula Skaidrojums par pārējiem darbības veidiem

Pārējie darbības veidi ⁶	Izdevniecības pakalpojumi	Kokapstrāde un meži	Operācijas ar nekustamo īpašumu	Gaļas pārstrāde	Kopā
Darbinieku skaits gada beigās	213	8	32	4	257
Kopējais atalgojums	2 929 843	70 343	156 130	19 581	3 175 897
Tajā skaitā: mainīgā atalgojuma daļa	117 688	2 861	468	-	121 017

¹ Konsultāciju sniegšana par komercsabiedrību finansēm, darījumi ar regulētā tirgū tirgotiem vai regulētā tirgū netirgotiem finanšu instrumentiem, kā arī ar finanšu instrumentu tirdzniecību un pārdošanu saistīti pakalpojumi.

² Privātpersonu un komercsabiedrību kreditēšana.

³ Ieguldījumu individuālo portfeļu pārvaldīšana, ieguldījumu, kas veikti Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīvas 2009/65/EK par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU) prasībām atbilstošos ieguldījumu fondos, pārvaldīšana (*managing of UCITS*) un citi aktīvu pārvaldīšanas veidi.

⁴ Visas funkcijas, kuru darbība attiecināma uz visu kredītiestādi/konsolidācijas grupu, piemēram, IT, personāla vadība.

⁵ Iekšējais audits, darbības atbilstības kontroles funkcija un risku kontroles funkcija.

⁶ Darbinieki, kuru profesionālo darbību nevar attiecināt uz iepriekš minētajām darbībām. Iestāde pārskatam pievieno papildu skaidrojumu, norādot, kādos darbības veidos darbinieki veic savu profesionālo darbību.

⁷ Instrumenti, kas atbilst šo noteikumu 18.2.2. punktā minētajām prasībām.

3. tabula. Informācija par iestādes riska profilu ietekmējošiem darbiniekiem

		Padome	Valde	leguldījumu pakalpojumi ¹	Privātpersonu vai mazo un vidējo komerc-sabiedrību apkalpošana ²	Aktīvu pārvaldīšana ³	Korporatīvā atbalsta funkcija ⁴	Iekšējās kontroles funkcija ⁵	Pārējie darbības veidi ⁶
Iestādes riska profilu ietekmējošo darbinieku skaits gada beigās		12	33	3	8	2	14	12	-
tajā skaitā riska profilu ietekmējošo darbinieku skaits augstākās vadības pozīcijās		12	33	2	5	1	10	3	-
Atalgojuma nemainīgā daļa	Kopējā atalgojuma nemainīgā daļa	2 981 827	3 210 603	176 661	486 828	110 408	788 865	728 406	-
	tajā skaitā nauda un citi maksāšanas līdzekļi	2 981 827	3 210 603	176 661	486 828	110 408	788 865	728 406	-
	tajā skaitā akcijas un ar tām saistītie instrumenti	-	-	-	-	-	-	-	-
	tajā skaitā citi instrumenti ⁷	-	-	-	-	-	-	-	-
Atalgojuma mainīgā daļa	Kopējā atalgojuma mainīgā daļa	1 229 178	628 121	135 630	80 147	14 130	165 572	913 243	-
	tajā skaitā nauda un citi maksāšanas līdzekļi	1 229 178	628 121	135 630	80 147	14 130	165 572	913 243	-
	tajā skaitā akcijas un ar tām saistītie instrumenti	-	-	-	-	-	-	-	-
	tajā skaitā citi instrumenti ⁷	-	-	-	-	-	-	-	-
Atliktā atalgojuma mainīgā daļa	Kopējā atliktā atalgojuma mainīgā daļa, kas atlikta pārskata gadā	-	-	-	-	-	-	-	-
	tajā skaitā atliktā daļa naudas un citu maksāšanas līdzekļu formā	-	-	-	-	-	-	-	-
	tajā skaitā atliktā daļa akciju un ar tām saistīto instrumentu formā	-	-	-	-	-	-	-	-
	tajā skaitā atliktā daļa citu instrumentu formā ⁷	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kopējā neizmaksātā atliktā atalgojuma mainīgā daļa, kas piešķirta pirms pārskata gada	-	-	-	-	-	-	-	-

	tajā skaitā daļa, uz kuru ir iegūtas neatsaucamas tiesības	-	-	-	-	-	-	-	-
	tajā skaitā daļa, uz kuru nav iegūtas neatsaucamas tiesības	-	-	-	-	-	-	-	-
	Kopējā pārskata gadā izmaksātā atliktā atalgojuma mainīgā daļa	-	-	-	-	-	-	-	-
Atalgojuma mainīgās daļas korekcija	Pārskata gada laikā piemērotā atalgojuma mainīgās daļas korekcija, kas attiecināma uz iepriekšējos gados piešķirto atalgojuma mainīgo daļu	-	-	-	-	-	-	-	-
Garantētā atalgojuma mainīgā daļa	Garantētās atalgojuma mainīgās daļas (<i>sign-on payments</i>) saņēmēju skaits	-	-	-	-	-	-	-	-
	Garantētās atalgojuma mainīgās daļas (<i>sign-on</i>) apmērs	-	-	-	-	-	-	-	-
Atlīdzība par darba tiesisko attiecību izbeigšanu	Darbinieku skaits, kas saņēmuši atlīdzību par darba tiesisko attiecību izbeigšanu	1	1	-	2	-	1	1	-
	Pārskata gadā izmaksātās atlīdzības apmērs par darba tiesisko attiecību izbeigšanu	15 690	8 169	-	20 562	-	6 411	17 062	-
	Lielākās atlīdzības par darba tiesisko attiecību izbeigšanu apmērs vienai personai	15 690	8 169	-	12 875	-	6 411	17 062	-
Ar pensionēšanos saistītie labumi	Darbinieku skaits, kas saņem ar pensionēšanos saistītos labumus	-	-	-	-	-	-	-	-
	Ar pensionēšanos saistīto labumu apmērs	-	-	-	-	-	-	-	-

¹ Konsultāciju sniegšana par komercsabiedrību finansēm, darījumi ar regulētā tirgū tirgotiem vai regulētā tirgū netirgotiem finanšu instrumentiem, kā arī ar finanšu instrumentu tirdzniecību un pārdošanu saistīti pakalpojumi.

² Privātpersonu un komercsabiedrību kreditēšana.

³ Ieguldījumu individuālo portfeļu pārvaldīšana, ieguldījumu, kas veikti Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīvas 2009/65/EK par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU) prasībām atbilstošos ieguldījumu fondos, pārvaldīšana (*managing of UCITS*) un citi aktīvu pārvaldīšanas veidi.

⁴ Visas funkcijas, kuru darbība attiecināma uz visu kredītiestādi/konsolidācijas grupu, piemēram, IT, personāla vadība.

⁵ Iekšējais audits, darbības atbilstības kontroles funkcija un risku kontroles funkcija.

⁶ Darbinieki, kuru profesionālo darbību nevar attiecināt uz iepriekš minētajām darbībām. Iestāde pārskatām pievieno papildu skaidrojumu, norādot, kādos darbības veidos darbinieki veic savu profesionālo darbību.

⁷ Instrumenti, kas atbilst šo noteikumu 18.2.2. punktā minētajām prasībām.